Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING · FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 12 (691). LÖRDAGEN DEN 24 MARS 1900. 13:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:	UTGIFNINGSTID:	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE:	BYRÅ OCH EXPEDITION:	KOMMISSIONÄRER
IDUN ..... KR. 5:—	HVARJE LÖRDAG.	FRITHIOF HELLBERG	KLARA S. KYRKOGATA 16, 1 TR.	ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALLDELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR.
IDUNS PRAKTUPPLAGA ..... » 7:50		TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3.	ÖPPEN KL. 10—5.	
IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:—	LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646	STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—				

L. Larson foto.

DAVIDA AFZELIUS.

EN UPPSEENDEVÄCKANDE debut kallar en ärad musikanmälare i en af våra större dagliga hufvudstadstidningar den sångerskas första uppträdande å K. teatern, hvars namn läses här ofvan. Och för vår egen del måste vi bekänna, att vi åtminstone från det senaste decenniet icke kunna erinra oss en debutant å vår första lyriska scen, hvilken så helt slagit igenom, särskildt i vokalt hänseende, som nu fru Afzelius. Men så framträder denna sångerska vid sina första steg på operascenen långt ifrån oprövad på konstens område. Redan sedan många år tillbaka har hon räknats till våra mera framstående sångerskor. Det var därför ock med stort intresse man från alla håll motsåg hennes debut å K. teatern.

Denna ägde rum åtta dagar i går och blef en så afgjord succés, att ett engagement vid K. teatern ej gärna kan vara annat än gifvet. Det är minsann ej ofta en dylik förstärkning af sångkrafterna vid en operascen står till buds, och enskilda intressen å ena eller andra hållet böra icke — såsom nog ofta är fallet vid teaterinstitutioner — få träda hindrande i vägen.

Det parti, uti hvilket fru A. valt att framträda för publiken, var Amneris i op. »Aida». I sig själf en fordrande uppgift blir densamma för en debutant än vanskligare, då uppgiften nyss förut under en följd af år tolkats af en så framstående konstnärinna som fru Jungstedt. Att det oaktadt debutantens framgång från början blef så fullständig, som här var fallet, vittnar om bärigheten i hennes konstnärsskap.

Redan i första akten fick fru A. tillfälle att låta sin rösts och sångkonsts alla utmärkta egenskaper framträda, om ock möjligen här för något ögonblick en lätt förklarlig debutanträdsla lade en svag sordin öfver stämman. Men redan i andra akten klingade den klar och skön såväl i duetten med Aida som i ensemblen, för att i fjärde aktens stora scen befästa de mest vidtgående förhoppningar hos åhörarne beträffande den nya operasångerskans framtid.

Fru A. äger en nästan fenomenal altstämma, fyllig och omfångsrik, ovanligt jämnt utbildad genom alla register samt af betagande välljud. Hon förfogar därjämte öfver en förträfflig andhämtning och ett textuttal, som ej låter den minsta staffvelse gå förlorad, och som därför helt säkert kan anses mönstergillt. Att i dramatiskt hänseende, i mimik och plastik ännu finnas bristfälligheter att afhjälpa, låter sig väl ej förneka. Men helt säkert kunna och skola dessa aflägsnas. God ledning och allvarliga studier kräfvas emellertid. Och redan det första uppträdandet visade ju, att möjligheter här ingalunda saknas.

Det bifall, som från den talrika publikens sida ägnades fru A., var helt enkelt entusiastiskt och kulminerade efter fjärde aktens domstolsscen. Sångerskan framkallades upprepade gånger och fick af vänner och beundrare mottaga en rik blomsterskörd. Framgången var som sagdt fullständig och välförtjänt.

*

Fru Davida Afzelius är född i Göteborg och torde nu vara något öfver trettio år. Hon står alltså i sin bästa ålder, med mognadt omdöme och god underbyggnad för arbetet på det konstens område hon nu är på så god väg att eröfra. Sångkonsten har hon här hemma studerat för Andreas Hallén och Fritz Arlberg samt i Dresden för professor Iffert.

Redan i början af 1890-talet började fru A. sjunga offentligt, och år 1892 uppträdde hon för första gången i hufvudstaden såsom biträde vid Musikföreningens utförande af Mendelssohns oratorium »Elias». Den framgång hon härvid rönte förmådde henne att nu uteslutande ägna sig åt sin konst. Hon har sedermera gifvit flere, dels egna konserter, dels tillsammans med andra och alltid skördat det lifligaste bifall. Senast var detta händelsen vid den romansafton, som fru A. sistl. månad gaf i Vetenskapsakademien, och där hon formligen entusiasmerade publiken.

I midten af 1890-talet vistades fru A. för sångstudier i Dresden och lät där vid flere tillfällen höra sig. Platstidningarna från den tiden innehålla ock de amplaste loford öfver den svenska sångerskan, som äfven uppträdt på andra ställen i Tyskland, bl. a. i Berlin.

Sedan förra året är fru A. bosatt i hufvudstaden, i hvars musiklif för den närmaste framtiden vi nog litet hvar hoppas att hon med hvarje år skall göra en allt värdefullare insats.

F. HBG.

»DET NYA SEKLETS HEMLIGHET».

GRANSKNINGEN af den oerhörda mängden till denna pristäfling inkomna skrifter har visat sig så tidsödande, att vi tyvärr icke, som vi hoppats, i detta nummer hinna meddela resultatet. Vi skola emellertid göra vårt bästa för att så fort som möjligt afsluta den, och bedja alla intresserade till dess godhetsfullt ge sig till tåls.

RED. AF IDUN.

»VÅR KVINNORÖRELSE».

»DET VIKTIGA» OCH »DET MINDRE VIKTIGA».

SÅSOM ETT närmaste mål för vår kvinnorörelse har i ett föregående nummer af Idun Tomas betecknat förvärfvandet af rösträtt och eventuelt valbarhet till folkrepresentationen. Och jag förmodar, att när mänskligheten hunnit taga några sådana »tuppfjät» till på utvecklingens väg, våra kvinnliga efterkommande i något ej alltför aflägset led skola kunna blifva de lyckliga innehafvarinnorna af t. ex. statsrådstiteln och ej som nutidens stackars kvinnor i bästa fall få den kolossalt mycket simplare af blott fru statsrådinna. Mycket har jag dock grubblat öfver, hvilken ställning fru statsrådets herre och man under sådana omständigheter kommer att inta. Men, måhända har jag missförstått Tomas et consortes. På kvinnans plikter som maka och moder fick ju ej göras något intrång; statsråd m. m. sådant af kvinnligt genus torde väl sålunda komma att påträffas endast bland »de många kvinnor, som aldrig bli i tillfälle att uppfylla sina naturliga plikter.» Och af dessa torde det nog i allmänhet ej precis blifva de mest sympatiska, men väl de mest karlavulna, som komma att nå ärans tinnar. Det måtte bli en behaglig regering! Och det slutliga målet? Det, som ligger så aflägset, att kvinnorörelsens förkämpar ej lämpligen böra ens tala därom, hvilket är det? Följden af denna tystlåtenhet blir den, att den oinvigde fruktlöst, men med hemlig fruktan, grubblar öfver denna gåta. Men, ämnet är allvarligt, — mig höfves därför en form, så allvarlig som möjligt.

Hvad då det af Tomas och många med honom uppställda närmaste målet för »vår kvinnorörelse» beträffar, så tillkommer det naturligtvis hvarje framstegsvän att arbeta för dess realiserande, förutsatt, att detta verkligen innebär ett framsteg, eller i alla händelser att mer godt än ondt däraf blir resultatet. Förutsatt detta — men om detta villkor för reformens berättigande verkligen förefinnes, därom råda minst sagdt skilda meningar. Afsikten med dessa rader är att söka försvara den mot Tomas' motsatta.

Frågan gäller alltså: har kvinnan och har staten något gagn af en reform, sådan som den ifrågavarande? Är den af behofvet och af en sund och naturlig utveckling påkallad? — Det svar, jag gifver, blifver nej, och jag protesterar på det bestämdaste mot, att ett spår af ringaktning för kvinnans kön behöfver ligga häri. Det är tvärtom dikteradt af den allra största vördnad för kvinnan och hennes höga uppgifter, — så höga, att de ej böra utsättas för någon konkurrens.

Och huru många kvinnor känna väl något behof af rösträtt, af att få eventuelt taga säte och stämma i en riksdag? Helt säkert ej makan och ej heller den, som ännu har hoppet om eget bo kvar. Men måhända förkämparne, och så har ju Tomas hela skaran af »öfverblifna», åt hvilka han vill gifva en ringa ersättning i statsbestyr. För min del tror jag dock, att det finnes andra bestyr äfven för dem, utan att dessa skola behöfva tillgripas, och det bestyr, som skänka dem vida större tillfredsställelse och vida bättre anstå deras kvinnliga sinnen. För goda kvinnor finnas alltid uppgifter att fylla. — Dock, om kvinnan med sin närvaro i riksdagen kunde bidraga till att öka äktenskapens antal under en kommande generation, t. ex. genom att afskaffa det ockrande med unga krafter, som nu äger rum i form af extraordinariesystemet, ett system, som låter männens ungdom förgå utan möjlighet att sätta bo, ofta låter dem blifva för gamla och för mycket ungkarlar för att passa till äkta män, — så vore ensamt detta skäl nog för en sådan reform. Och måhända det inte vore obefogadt att hoppas på en lösning af denna fråga, om riksens ständers majoritet utgjordes af — mammor med giftasvuxna döttrar. Jag bara fruktar, att också alltför häftigt verkande medel då kunde tillgripas, medel, mot hvilka t. ex. ungkarlsskatt vore ett lindrigt påhitt. Men annars tror jag inte, att kvinnan genom att än här och än där uppträda såsom mannens konkurrent ökar utsikten för sig att få träda i äktenskap, att få fylla den uppgift, som hon, och det med rätta, helst af alla vill fylla.

Eller fråga ungmön! Hoppas hon ej på och drömmer hon ej om ett eget hem? Och fråga ynglingen, hur han tänker sig kvinnan! Fråga fader och moder, hur lifvet skulle varit, om de ej fått tillsammans dela ljuft och ledt. — Alla hafva de ett svar. All verksamhet, som faller utom hemmets sfär, den är och måste vara af sekundär och subsidiär natur för kvinnan. Och då så är, då är det också klart, hvad målet för en sann kvinnorörelse, på grund af sakens egen natur, må vara. Det är att göra kvinnan medveten om det stora ansvar, som hvilar på en maka, på en moder. Det är att göra henne skicklig till maka, till moder. Och, — hvarför inte? — det är att rödja undan, hvad som låter sig rödjas undan af det, som hindrar henne att blifva maka och mor. Ty hinder, som ej behöfde finnas, ställa sig i vägen; ofta är detta kvinnans skuld; aflägsnandet af dessa hinder blir då en gifven följd af sträfvanden i nyssnämnda riktningar.

Nåväl, är icke detta ett mål, högre och värdigare än något annat? Är icke en sådan kvinnorörelse ojämförligt mer välsignelsebringande och fruktbärande och det första villkoret för att den »moderna» skulle kunna ge någon god frukt alls? Och aktningen för kvinnan, skulle icke den bättre bevaras och höjas på så sätt?

Men jag hör invändningar. »Arbete på det ena hindrar ej arbete på det andra!» Jag förnekar sanningen af detta påstående! Jag menar, att det mindre viktiga måste vika för det viktiga, äfven om de annars väl kunde förenas. Och skola kvinnorörelsens förkämpar sätta i gång en agitation för förvärfvandet af, till att börja med, politisk rösträtt åt kvinnan, då är det fara, att »det viktiga» tränges i bakgrunden. Agitation är alltid förkastlig. Och kommer kvinnan en gång, och det är ju inte omöjligt, i besittning af politiska rättigheter, så torde det nog blifva under andra förhållanden än dem vi lefva i. Ej heller tror jag, att de i så fall skola ges »på försök». För min del skulle jag, om jag vore kvinna, finna det föga smickrande, om lagstiftaren, som Tomas uttrycker sig, gåfve mig min rösträtt blott på försök.

Än så länge behöfver kvinnorörelsen koncentrera alla sina krafter inåt. Invändningar om motsatsen visa blott ögon, som icke se. Läs igenom Stades artikel! Den innehåller för visso många »bittra sanningar»! Det är ett sorgligt faktum, att man ofta måste afstå från eller åtminstone pruta af på aktningen för många af det feminina släktets representanter. Jag tänker naturligtvis ej närmast på gatans olyckliga kvinnor, utan på andra, under lyckligare omständigheter uppvuxna. Jag tänker på dem, hvilkas intressen till största delen upptagas af kläder, baler och nöjen. Och af att kokettera för sina kavaljerer. Jag är ledsen öfver att nödgas erkänna, att dessa senare ofta lida af samma fel och att de tyckas finna stort behag i sådana kvinnor. Men värdet af denna damernas tröstegrund kan mycket förringas. För det första: hvad ligger det för eftersträfvansvärdt i att vara behaglig för en »man», som man själf ej kan, eller i alla händelser ej borde kunna, högakta? Och för det andra: Skenet bedrager! Det är ett faktum, att hvilka egenskaper hos kvinnan männen än sätta värde på, så ej är det de ofvannämnda. Nej, männen vilja tänka sig kvinnan som inkarnationen af allt godt och skönt, som en ljuflig tillflykt från världens bekymmer. Men vill han njuta hemmets lycka, då må han akta sig att sätta en utpyntad rodocka som dess härskarinna.

Härmed är också sagdt, hvilken kvinnans plikt som maka är, — ett ämne, för vidlyftigt och debatteradt för att här kunna utförligt behandlas. Detsamma gäller ock om moderns plikter. Dock vill jag här betona, att dessa äro än ansvarsfullare. Mödrarna bestämma rent af världens öden under den kommande generationen. Hvad som sås ned i barnasinnen, det skall en gång bära frukter, goda eller onda, allt efter utsädets art. Gossen skall en gång bli man. Gjut in i hans mottagliga sinne goda och ädla tankar, och han skall, vorden man, bli ägnad att föra världen framåt. Din dotter, moder, skall väl själf en gång blifva maka och mor; gif henne då en uppfostran, som gör henne skicklig härtill, skicklig till moder och uppfostrarinna åt ett kroppsligen och andligen sundt släkte, skicklig att göra en man lycklig. Då har hon också stora utsikter att finna denne man. Men uppfostra henne i öfverflöd och lyx, om du är rik, eller framställ för henne, om du är fattig, kläder, salonger, fester och ekipager som detta lifvets högsta goda, framhållen båda med rörande samstämmighet, att alla talanger, möjliga och omöjliga, äro bra, utom de husliga, och föga lycka väntar då edra döttrar. De män, som tänka och se sig före, vända dem vid närmare bekantskap ryggen. För dem åter, som betrakta äktenskapet ur affärssynpunkt, bli naturligtvis de rika rodockorna en förträfflig vara. Men de icke förgyllda? Ja, på dem vågar eller vill ingen reflektera. Måhända de dock till slut kunna få den »lyckan» att bli någon rik gubbes »charmanta hustru». En sorglig lott i jämförelse med den, som de med ringare anspråk på lifvet kunnat få!

Nej, bort med all förvänd uppfostran! Måtte det 20:de århundradet blifva barnens århundrade, och må kvinnorna, då ju barnen ej själfva kunna kämpa för sin sak, göra det i deras ställe. Må de sätta in hela sin energi på denna sak, utan att splittra sina krafter. Och må de vara nöjda med den makt, de hafva, vetande, att den, fast verkande i det tysta, är så stor, att de borde digna under känslan af sitt ansvar? Eller veta de verkligen icke att, — allt från paradisets tider, säges det — bakom allt, godt som ondt, står en kvinna, mer eller mindre nära? Ou est la femme? Är icke det makt nog?

ADAM.

SOMATOSE *Erkändt bästa krafthöjningsmedel.* *Ökar aptiten i hög grad*

I MUSIKALISKA AKADEMIEN. PENNTECKNINGAR FÖR IDUN AF ELSA LINDBERG.

FORTS. OCH SLUT FR. N:R 10.

I DEN RYMLIGA orgelsalen håller Konservatoriets elevkör sin lektion. Det är väl omkring hundra unga, frächa röster, som här stämma upp, ledda af direktör *Hjalmar Håkansons* taktpinne. I tjugufyra år har han varit lärare i elementar-, kyrko- och körsång. Som »grefve Almaviva» i »Figaros bröllop» och »Papageno» i »Trollflöjten» gjorde han en ståtlig figur på den tiden, då hans barytonstämma var en bland dem, som applåderades vid Kungl. operan. Fröken Anna Klemming må nämnas främst bland hans många elever. Hon var en gång primadonna vid vår lyriska scen och skall alltjämt lefva kvar i minnet såsom den unga, den löftesrika, därför att hon tystnade för alltid just i blomman af sin ålder.

HJALMAR HÅKANSON.

Det är fiolen, som mest af allt liknar människorösten. Detta lilla fina, känsliga instrument, mejsladt af utsökt träslag, med sin långa, smärta hals och sitt snirklade snäckhufvud — hur kunna ej dess fyra strängar sjunga, hvilka ädla känslor kunna de ej bikta! Och hur passionerädt kunna de ej skälfva i gråt!... Ett orgelbrus — det är den låga g-strängens djupa klangfärg. En fläjts lenaste flageolett-ton liknar den ljusa e-strängen. Så högt och fritt som fiolen kan intet annat instrument svinga sina toner, och intet kan bedåra så som fiolens sång. Något trolskt är fiolen, något underbart. I sagan spelar Näcken fiol. Och Paganini ansågs af sin samtid för sin öfvernaturliga tekniks skull nästan för en trollkarl i förbund med den onde själf.

Professor Johan Lindberg är det, som sedan 27 år lärt Konservatoriets elever den svåra konsten att föra stråkens sviktande tagel och finna de rätta greppen på de fyra fiolsträngarna. Äfven kvartett-, ensemble- och orkesterspelning är anförtrodd åt honom.

Vill du följa mig till hans lektion? Nåväl, då måste vi stiga en trappa upp till det lilla, höga rummet, hvars väggar för resonnansens skull äro draperade med långa gulbruna gardiner. Hur många generationer af elever hafva ej dragit ut härifrån! — Små nybörjare — hvilka första timmen stodo här och gnällde så hjärtinnerligt falskt på sina röda trekvartsfioler, famlande oskickligt öfver strängarne med förkylda, våtkalla fingrar — som fullfärdiga violinister slutade de, förande med sig ut i lifvet denna redbara teknik, fylliga, sångbara ton och ädla stråkföring, som är »fiolprofessorns» eget välkända patentmärke.

Ja, verkliga metamorfoser hafva försiggått i det där lilla lektionsrummet.

Allvar, kryddadt då och då med ett gladt skämt, ett muntert infall. Se där detta, som sätter sin alldeles särskilda prägel på professor Lindbergs undervisning. Men riktigt sträng kan han också vara och tämligen barsk ibland, om eleven är håglös. Ty energi och sporrande kraft, påstår han, är den enda lunta, som kan få sådant dåligt krut att brinna. Och vanligtvis »brinner» det också för honom.

»Man skall väl se något *resultat*. Vi ska' väl inte bara stå här och roa hvarandra,» hafva hans elever ofta hört honom yttra. — Finne är han, och hans envisa, oemotståndliga energi att drifva eleven framåt har också något äkta finskt hos sig. »Resultat» har äfven sällan uteblifvit.

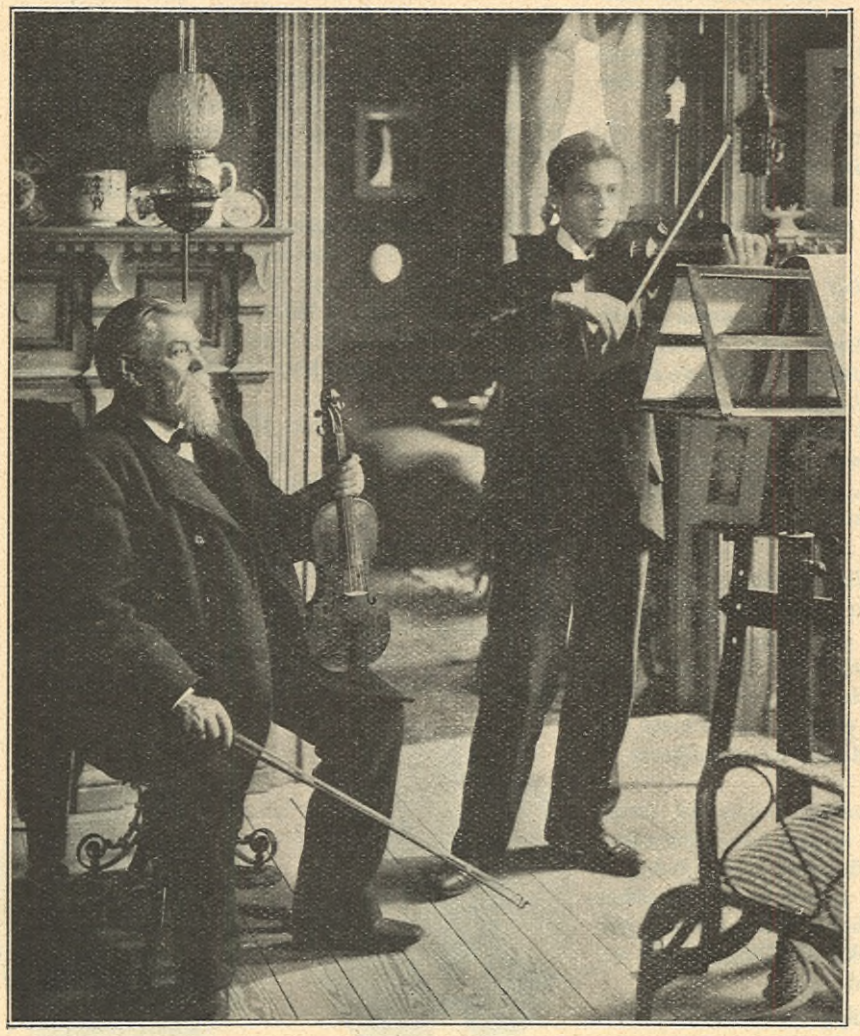

EN LEKTION FÖR PROFESSOR LINDBERG. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF A. BLOMBERG.

Där ser du honom nu sitta vid sin lektion, med den gamla dyrbara fiolen stödd mot knäet. Det är hans hjärtegoda blick, som tar dig strax, — den där glimten i ögat, som skvallrar om »spjufvern», om »pojken», som aldrig kan blifva gammal.

Så är han också »Janne Lindberg», hela Konservatoriets erkända »goda lynne». — Den glada humoristen med solskenshumöret är han, som af det minsta, det obetydligaste kan göra något alldeles särskildt roligt och förnöjsamt, bara han förtäljer det på sitt eget finurliga vis.

För Pacius, David och Joachim var det han bedref sina egna studier. Och ännu har man här i Sverige honom i godt minne från den tiden, då han som solist och ensemblespelare blef så entusiastiskt applåderad på sextio-, sjuttio och i början af åttiotalet.

En gedigen violinvirtuos var det, som tystnade, då han sedermera helt och hållet utbytte den stora konsertestraden mot det lilla lektionsrummet. Af hans nobla konst får man nu endast njuta så att säga i andra hand genom alla de elever, som föra hans runor med ära. Mer än 400 elever kan han nämna som sina. Förutom från Sverige räknar han dem från Norge, Finland, Danmark, England, Tyskland och Amerika. Många af de violinister, för hvilkas konst han varit den egentlige grundläggaren, hafva sedan som solister utmärkt sig både i hemlanden och utlandet. Särskildt må nämnas Tor Aulin, fru Anna Lang-Wolseley, hans egen dotter Sigrid Lindberg, Karl Kihlman, Hugo Alfvén, Sven Kjellström, Julius Ruthström samt norrmännen Gustaf Lange, violinlärare vid Kristianias Konservatorium, Karl Halvorsen, kapellmästare vid Nationalteatern i Kristiania, samt Carl Johannesen.

Den välkända Aulinska kvartettens medlemmar äro äfven samfäldt hans elever. Det fanns en tid, då i teatrarnes orkestrar och alla öfriga kapell endast spelade utländska violinister, mest tyskar. Men följ mig nu från orkester till orkester, och du skall se, att förhållandet är annorlunda. Så väl i hofkapellet som i de öfriga teatrarnes orkestrar finner du elever af professor Lindberg. Och alla dessa kapell i småstäderna och landsorten äga goda violinister, utgångna från Konservatoriets violinklass.

FRIDOLF BOOK.

ANTON ANDERSEN.

Fridolf Books artistiska hufvud ser du ock bland dessa porträtt. Han är den andre violinprofessorn vid Konservatorium. Och högt uppskattad och välkänd är hans sympatiska personlighet inom Stockholms musikaliska kretsar. Mazérska sällskapet har i honom en af sina förnämsta stödjepelare. Plikttrogen och intresserad får man ännu se honom på symfonikonserterna föra stråken bland den unga generationen. Utmärkta elever kan han nämna som sina; af dem må särskildt framhållas den framstående violinisten, konsertmästaren Lars Zetterquist och bland de yngre, Magnus Ahlberg.

Sedan någon tid är han Akademiens nitiske kamrer.

— — Violoncellens drömmande tenorstämma spelar *Anton Andersen* i Konservatoriums ensemble.

Han har varit lärare sedan 1876. Violoncellisterna kammarmusikus Carlson, Trobäck och Pettersson-Linde äro bland hans mera framstående elever. Hans kompositionstalang har helst valt symfoniformen. Många af sina kompositioner har han själf dirigerat på sina konserter.

Ut från pianorummet klingar en sonat af Beethoven i subtila ackorder. Vi stiga in försiktigt för att ej störa.

Maria Antoinettes intressanta hufvud, sådant vi sett det under det högt upptornade håret

HILDA THEGERSTRÖM I SITT HEM. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF A. BLOMBERG.

på taflor och gravyrer, kommer strax i vårt minne, när vi möta blicken ur *Hilda Thegerströms* stålblå ögon eller betrakta hennes fint modellerade profil.

Att det är en *kvinna*, som nu i snart 28 år innehaft platsen som förste lärare i piano vid statens Konservatorium, är i och för sig en honnör för hela kvinnosläktet. Den stab af ypperliga pianister, som vuxit upp omkring henne, häfdar detta i ännu högre grad, på samma gång det för henne själf personligen blir till ett lefvande bevis på den manliga kraft, hvarmed hon bedrifvit sin undervisning.

Namn finnas här att nämna, välbekanta för den stora allmänheten: Lennart Lundberg, Per Stårck, fru Hilma Svedbom, fröknarna Tora Hwass, Sigrid Carlheim-Gyllenskjöld och Valborg Andersen m. fl.. Af Franz Berwald erhöll fröken Thegerström sin första musikaliska undervisning och afslutade så sina studier för Liszt, pianokungen. — Det är nu länge sedan Hilda Thegerström själf lät höra sig från konserttribunen. Men när hennes talrika vänner samlas i hennes konstnärliga, gästfria hem kan det ännu ibland hända, att hon själf slår sig ned vid flygeln. Stor beundrarinna af Franz Berwalds spirituella musik, är det oftast hans tonskapelser, hon då spelar med förståelsens fina uppfattning.

I 32 år har direktör *Oscar Bolander* varit organistelevernas nitiske och välkände lärare i piano. I kamratkretsen är han särdeles omtyckt på grund af sin fina och sympatiska personlighet.

Sedan 1882 är *Gustaf Brink* biträdande pianolärare.

Om du stiger alla trappor upp ända till öfversta våningen, kommer du till musikdirektören *Gustaf Kjellbergs* lektionsrum. Det är här, som flöjten drillar fram musikens högsta soprantoner och klarinetten sjunger med sin ljusa, omfångsrika mezzostämma, medan oboens klättrande nasaltoner då och då göra sitt viktiga inlägg och fagottens basröst mullrar på sitt humoristiska gubbmanér.

Musikkårer och orkestrar rekrytera härifrån sina skickliga blåsare. Och direktör Kjellbergs »gossar» äro välkända för sina goda kunskaper och sin stora precision.

Svea Gardes omtyckta musikkår har i direktör Kjellberg haft sin utmärkte instruktör och ledare. Och som framstående solist på klarinett har han ett stort anseende bland musikkännare.

Det är herr *Johan Adolf Johnsson*, som tämjer basunens jättetoner och trumpetens smattrande messingsröst. Herr *Otto Östman* lär styfva elevfingrar att väcka den jublande skogssången i valdthornets slingrande metallrör.

Det är dock ej endast instrumentets behandling, som Konservatoriets undervisning åsyftar. Man söker äfven, så vidt möjligt är, åstadkomma en allmännare musikalisk uppfostran.

Filosofie doktor *Vilhelm Svedbom* håller sina instruktiva föreläsningar i musikens historia och estetik. På samma gång han är en grundlig och djupgående akademiker, är han äfven en själfull musiker och kompositör. Hans deliciösa romanser och poetiska små visor äro, som bekant, den skandinaviska publikens favoriter.

Doktor Svedbom innehar sedan en längre tid akademiens mycket ansvarsfulla sekreterarebefattning. Vid akademiens högtidsdag är det han, som från det gröna bordet uppläser årsberättelsen. Och i hans distinguerade personlighet har Musikaliska akademien ofta varit värdigt representerad.

Ett betydelsefullt inlägg i vårt musikaliska lif har gjorts af doktor Svedbom. Länge har han varit Musikföreningens inflytelserika ordförande, oförtruten i sin verksamhet. Hans vackra, artistiska hem är mötesplatsen, icke blott för musici, utan äfven för konstnärer och vetenskapsmän. Den verkligt goda musiken, så ofta profanerad i mindre kritiska kretsar, klingar under dessa samkväm, framförd af de förnämsta artister.

VILHELM SVEDBOM.

JOSEPH DENTE.

Komposition — musikens skaparelära — och kontrapunkt — musikens svårlösta matematiska problemlära — äro hofkapellmästar *Joseph Dentes* undervisningsämnen. Hans karaktäristiska hufvud har du säkert ofta lagt märke till på konserter. En butter brumbjörn vill han gärna gå och gälla för, men de, som känna honom bättre, veta väl om, att under den skrofliga ytan finnes en äkta, känslig artistsjäl. En sällsynt humor sticker ofta fram hos honom i den trängre vänkretsen, och han besitter i all sin allvarsamma tysthet en stor komisk förmåga.

På sjuttio- och åttio-talet var det hans taktpinne, som ledde hofkapellet. Och hans skicklighet som operaanförare och orkesterdirigent kvarstår ännu lifligt i allmänhetens minne. Hans kompositioner äro talrika. Yttre utmärkelser hafva äfven kommit honom till del, så har en af hans symfonier blifvit prisbelönad i Tyskland. Hans präktiga och gedigna violinkonsert utfördes vid 1897 års stora musikfest. Hans opera »I Marocko» har flere gånger uppförts på kungl. operan.

Flere af våra kompositörer hafva vid Konservatorium bedrifvit sina studier för honom, så t. ex. Erik Åkerberg, Gustaf Hägg och Ellberg. — Wilhelm Stenhammar har äfven en tid arbetat under hans privata ledning.

Förste hofkapellmästare *Conrad Nordqvist* har sedan år 1870 undervisat vid Konservatorium i harmonilära. Hans tid och krafter hafva dock under senare tiden så helt tagits i anspråk af ett större verkningsfält, nämligen kungl. operan, att han anhållit om tjänstledighet.

Det är direktör *Aron Bergenson*, som för närvarande undervisar konservatorieeleverna i harmoni. Hans nyligen utgifna goda »Harmonilära» är ett talande bevis på hans skicklighet och grundliga kompetens i ämnet.

Pianostämning hör äfven till Konservatoriets ämnen. *Direktör Karlson* undervisar däri. En kraftig hand, men framför allt ett känsligt öra är en nödvändighet för de elever, som ägna sig häråt. Flere af de f. d. kvinnliga

OSCAR BOLANDER.

GUSTAF KJELLBERG.

CONRAD NORDQVIST.

ARON BERGENSON.

LEDIGA PLATSER

OM DEN DAM,
som våren 1897 konditionerade på en gård i närheten af Sköfde och besvarade en annons — inford i Idun — till fru Sofie Nilsson, Walkeasaari finska st. järnväg, ville uppgifva sin adress till fru B. Ljungh, Höör, Skåne, kunde möjligtvis öfverenskommelse träffas. (397)

SKICKLIG KVINNLIG GYMNAST
får genast plats på landet mot fritt vivre. Svar till »F.», Halmstad p. r. (395)

EN VAN BARNSKÖTERSKA
sökes till vårflyttningen hos disponentfamilj i nedre Norrland att sköta tre små barn. Sökande bör vara frisk, pålitlig, barnkär samt helst medelålders. Svar med löneanspråk, betyg och fotografi sändas till »E. L.», Iduns exp. (405)

EN VÄLUPPFOSTRAD, barnkär flicka får plats i ett borgerligt hem. Den sökande skall deltaga uti alla inomhus förefallande göromål, som ej uteslutande höra till jungfrusysslor, bör hafva ett godt humör och vara litet hemma i musik. Svar (ej anonymt) med uppgift om löneanspråk, ålder m. m. märkt »A. S. W.», Iduns exp., Stockholm. (401)

SKICKLIG SÖMMERSKA
får årsplats å finare syatelier.
(416) Fru Olga Zetterlund, Gnesta.

EN STADGAD, anspråkslös flicka, kunnig i enklare och finare matlagning samt i öfriga hushållsgöromål, erhåller instundande vårflyttning plats i prästgard i Södermanland. Svar med betygsafskrifter och löneanspråk sändes snarast till »S.», Strängnäs p. r. (412)

ETT FLERTAL goda pl. för lärarinnor, samt praktiska flickor, fullt kunniga i all matlagn., bak m. m., finnas att skyndsamt söka. Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgatan 3 B. Etabl. 1887. (414)

EN ENKEL, anspråkslös, hurtig och ordentlig flicka, med godt sätt mot kunder, erhåller nu genast en tillfällig plats i manufaktur- och garnafdelningen i större landthandel vid järnvägsstation. Betyg och löneanspråk torde insändas till »Hurtig flicka» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. (G. 96320)

EN ENKEL och allvarlig, omkring 30 års flicka, van vid matlagning, bakning samt i öfrigt kunnig i inom ett större hushåll förekommande göromål, där flera tjänare finnas, får plats inst. 24 april. Lön 250 kr. Svar, jämte rekommendationer, insändas till »M.», Sundsvall p. r., för vidare upplysningar. (413)

I OFFICERSFAMILJ i Värmland önskas en bildad flicka som sällskap och hjälp åt frun. Vidare genom Norra Inackorderingsbyrån, Mäster Samuelsgatan 62, Sthlm. 11—3. (422)

GOD PLATS.
Ett medelålders, aktningsvärdt fruntimmer, änka eller äldre jungfru, som med plikttrohet och ömhet vill åtaga sig hela vården om 3:ne barn, 5, 2 och 1½ år, erhåller plats 24 april, om bref och goda rekommendationer sändas till Grefve Albert Steenbock, Sundby, Ornö, adr. Dalarö. (G. 96343)

KOKERSKA.

En äldre, ordentlig, i bättre matlagning kunnig kokerska, van vid byk och bak, får plats vid aprilflyttningen på landet nära Karlskrona. 100 kronors lön. Svar till »B. B.», Blekinge läns tidning, Karlskrona. (G. 12127)

EN ALLVARLIG, bildad och praktisk flicka om 25 år, erhåller plats att sköta en ämbetsmans hushall på landet. Svar med betyg, fotografi och löneanspråk till »Prästgård i Upland», Iduns exp. (428)

EN STADGAD OCH REDBAR FLICKA, frisk och fördomsfri, med god elementarbildning och stilistisk begåfning, erhåller god plats å tidningskontor, om ansökning, åtföljd af stilprof jämte intyg och lönevillkor insändas under märke »Redbar ungkarl» vidare befordras af S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. (G. 12104)

I GODT HEM, där 2:ne tjänare finnas, önskas nu genast en frisk. anspråkslös 20—22 års flicka med skolunderbyggnad, godt sätt och vana vid sömnad att biträda husmodern med hushållsgöromål och tillsyn om 5 barn hvaraf den äldsta 11 år. Svar med fotografi, rekommendationer och löneanspråk till »Familjemedlem», Geflepostens kontor, Gefle.

LÄRARINNA.
En anspråkslös och barnkär lärarinna erhåller plats nu genast i enkelt landtbrukarhem att undervisa tre flickor och en gosse i vanliga skolämnen, språk, musik och handarbeten. Svar med uppgift å lönepretentioner jemte fotografi sändes till »Lantbrukare», Ulfstorp. (360)

ÖNSKAS till 1 maj en enkel och snäll flicka, van vid landthushåll och matlagning på egen hand. Medlem af familjen. Goda betyg eller rekommendationer fordras. Förfrågningar besvaras af Fru Barthelson Halna. (376)

SKOLFÖRESTÅNDARINNA.
Befattningen som föreståndarinna vid Vänersborgs Elementarskola för flickor är ledig, och böra ansökningar, ställda till läroverkets styrelse, inlemnas före den 15 April. Undervisningsämnen: företrädesvis svenska och historia. Lön: 1200 kronor jämte fri bostad och vedbrand. (G. 96090)

En lärarinneplats
vid
Eskilstuna Elementarläroverk för flickor.
blir fr. o m läsåret 1900—1901 ledig. Lön 1100 kr. eventuellt 1200, med 2 ålderstillägg på 100 kr. hvardera och med bidrag från läroverkets sida af halfva årsafgiften till pensionskassan Den sökande bör hafva genomgått Högre Lärarinneseminarium eller folkskolelärarinneseminarium och vara kompetent att undervisa i **Kristendom**. på nedra och mellersta stadiet samt **Svenska, Historia** och möjligen något annat ämne på mellanstadiet. Ansökningar, åtföljda af betyg ställas till Styrelsen för Eskilstuna Elementarläroverk för flickor och insändas före nästkommande 18 April till styrelsens ordförande, rektor **J. Asplund**. (G. 95988).

NU GENAST finnes plats för en anspråkslös bättre flicka, ej för ung, villig att sköta de inre göromålen i ett litet hushåll på landet, (ej landthushåll) där en jungfru finnes. Hon bör vara kunnig i bakning, något i matlagning samt sömnad. Svar med löneanspråk och fotografi till »H.», Malmköping. (436)

BARNKÄR, anspråkslös flicka får plats i yngre tjänstemannafamilj i norra Dalarne för att biträda husmodern, som ensam sköter hushållet, med sömnad' och vården af 3 små barn. Lön 100 kr. Svar med porträtt till »Godt hem», Iduns exp. (432)

Föreståndarinneplatsen
vid Strömstads elementarläroverk för flickor är ledig. Lön: 1200 kr. och fri bostad. Kompetensvillkor: att hafva genomgått Högre Lärarinneseminarium. Tillträde: 1 september detta år. Sökes före den 20 april hos Läroverkets styrelse. Närmare upplysningar lämnas af pastor Teofron Ljunggren, Strömstad.
Strömstad den 16 mars 1900.
STYRELSEN. (G. 96408)

PLATSSÖKANDE

MOT FRITT VIVRE.
En ung, bildad flicka, som är glad, god och snäll, vore ytterst tacksam få plats. Är huslig och har vacker ledig handstil. Svar till »Villig», Eslöf p. r.
(S. T. M. 48379)

MOT FRITT VIVRE önskar en 22-årig bättre flicka, med lust för arbete, komma i en bildad familj för att vara behjälplig med hushåll och handarbete. Vill anses som medlem af familjen. Svar till »Villig och pålitlig», Engelholm p. r. (399)

EN UNG, bättre flicka önskar med det första plats i ett godt hem för att deltaga i hushållsgöromål eller som sällskap. På lön fästes ej afseende. Svar till »18 år», Fiskeby p. r. (400)

MOT FRITT VIVRE önskar 22-årig, gladlynt flicka plats i god familj. Svar till »Ester», Forserum p. r. (396)

EN ENKEL, arbetsam och pålitlig flicka, från godt hem på landet, önskar plats i en liten, bättre familj (helst där inga tjänare finnas) att mot fritt vivre och ett vänligt bemötande få lära sig och deltaga i alla hushållsgöromål. Ålder 20 år, Svar till »A. V.» Borås, emotses tacksamt. (437)

SOM VÄRDINNA, husmoder eller sällskap i aktadt, bildadt äldre hem söker ett medelålders, treflgt, enkelt fruntimmer plats. Vänlighet återgäldas med den innerligaste tillgifvenhet. Vidare till »A. B.» Fredrika Bremer-Förbundets byrå, Sthlm. (431)

LÄS DETTA!
Kvinlig sjukgymnast önskar plats i familj på landet som massör. Utmärkta betyg och vitsord, mångårig praktik, Är villig vara behjälplig med husliga göromål. Svar till »S. F.», Iduns exp. (430)

KV. GYMNAST
önskar nu plats i familj och till sommaren som assistent vid badort. Svar »Goda rekom.», Iduns exp. (429)

NITTONÅRIG VÄRMLÄNDSKA önskar till våren komma i finare, musikalisk familj på landet, där ungdom finnes. Är något van vid hushållsgöromål, kunnig i finare handarbeten och målning samt villig undervisa i musik. Svar märkt »Fritt vivre», Karlstad p. r., insändes inom fjorton dagar efter annonsens införande. (424)

ANSPRÅKSLÖS, bildad flicka, kunnig i matlagning, bakning, sömnad m. m. önskar till vårflyttningen plats antingen att under husmoder sköta hushållet eller föreståett mindre hushall hos respektabel ungkarl. Svar till »H. W.», Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgat. 3, Stockholm.

PLATS ONSKAR bildad flicka, kunnig i matlagning, bakning, syltning, sömnad, anspråkslös, glad, hurtig, ordentlig, plikttrogen. Svar »Duglig, sparsam», S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. (G. 1450)

EN 33-ÅRIG, duglig och arbetsam lärarinna, önskar mot fritt vivre och vänligt bemötande plats under sommarferierna i god familj. Glad, ordentlig, ett godt sätt. Svar till »Stina», Sundsvall p. r. (394)

EN BÄTTRE, allvarlig, ordentlig flicka önskar plats i äldre familj eller hos ensam dam. Den sökande är kunnig i hand arbete samt inomhus förefallande göromål. Svar till »20 år» Iduns exp. (403)

EN FLICKA önskar plats som kammarjungfru eller för större barn. Är fullt kunnig i kläd- och linnesömnad. Rekomendationer finnas. Svar emotses tacksamt märkt »24 år» Iduns exp. (404)

EN HURTIG och ordentlig flicka önskar plats i familj som hjälp och sällskap. Är villig deltaga i skrifgöromål. Svar till »L. A.», Örebro p r. (411)

PLATS som sällskap och lektris eller värdinna (helst i Stockholm) önskar ung, bildad, musikalisk, huslig flicka. Svar till »Lady», Upsala p. r. (410)

EN 26-ÅRIG,
glad och enkel flicka, från ett godt och aktadt hem, önskar plats i familj att lära hushåll och vara frun till hjälp. Van att deltaga i inomhus förefallande göromål. Kunnig i handarb. och konstväfn. Lön önskas ej, men vill anses som medlem af familjen. Svar önskas snarast möjligt, adr. »K. H.», 21 Engelbrektsgatan, Falun, f. v. b. (407)

UNG, anspråkslös guvernant önskar under sommarferierna plats i familj att delt. i husl. göromål, och om så önskas underv. nybörj. Svar till »20 år», Myckelby, Kummelby. (409)

EN ENKEL och glad flicka, uppfostrad på landet, önskar nu genast få komma i ett fint och bildadt hem med umgänge. Helst på landet, för att lära sig inomhus förekommande göromål, vill anses som medlem af familjen samt är villig betala. Svar till »Anna», Ervalla p. r. (408)

PLATS SÖKES såsom hjälp i hushåll för 16-årig flicka, som några månader gått i hushållsskola. Rekommendation lämnas om svar sändes till »A. N.», Iduns exp. (419)

PLATS ÖNSKAS af bildad flicka med goda kunskaper i matlagning, bakning, sömnad, handarbeten m. m. Pålitlig, ordentlig, villig. Svar »Flit», Iduns exp. f. v. b. (421)

EN UNG FLICKA, som genomgått kurs i handelsskola samt darefter cirka 1½ år innehaft plats å kontor, söker nu genast eller den 1 nästa april plats på kontor eller som kassörska i affär. Svar emotses tacksamt under adress »W. K.», Tidningskontoret Östra Larmgatan 1, Göteborg. (427)

ETT BILDADT fruntimmer önskar plats som värdinna eller sällskap och hjälp i äldre, enkelt, bildadt hem. Goda betyg. Vidare Norra Inackorderingsbyrån, Mäster-Samuelsg. 62, Sthlm. (423)

UNG undervisningsvan guvernant, kunnig i ljudm. språk och musik, önskar plats att läsa med mindre barn. Utm. rek. Små pret. Svar till »L. L.», adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. (G. 1475)

EN UNG FLICKA, med flerårig vana i större juvelerareaffär, önskar plats i liknande affär till våren. Goda referenser. Svar märkt »X.», Helsingborg p. r.

UNG VÄRMLÄNDSKA önskar till våren mot fritt vivre komma i fin och treflig familj på större egendom, för att deltaga i husliga göromål. Är villig biträda med skrifgöromål och läxhjälp samt är kunnig i finare handarbeten. Svar torde benäget insändas före den 10 april till »20 år», Karlstad p. r. (425)

EN UNG enka söker plats till våren som värdinna hos en äldre ungkarl, eller enkeman, helst i stad. Den sökande är hemmastadd i alla husliga göromål. Svar före den 29 mars till: »Gurli» adress: S. Gummælii Annonsbyrå, Stockholm. (G 1426)

ETT ÄLDRE FRUNTIMMER önskar plats att föreestå mindre hushåll hos äldre herre, eller plats som hjälp och sällskap hos äldre dam. Inga löneanspråk. Vidare meddelas vid förfrågan under adress »Z.», Ljusne p. r. (271)

RESVAN FLICKA, som vistats i Paris och talar franska, tyska och engelska, söker anställning som tolk eller ressällskap hos familj eller äldre fruntimmer. som i är ämnar besöka utlandet. Synnerligen goda referenser uppgifvas å Iduns exp.

FÖR ett å två bättre fruntimmer finnes tillfälle till god och billig inackord. i sund, liflig, naturskön trakt nära badort, invid kyrka o. post. Närmare meddelar fru Ch. Andersson, Uplandsgat. 51, Sthlm och fru L. Ekström, Hagaryd. (438)

EN FLICKA önskar inackordering i treflig familj för att grundligt lära hushållet. Svar med prisuppgift till »Maria», p. r. Landskrona. (434)

UNG SKÅNSKA önskar inackordering i god familj, helst där ungdom finnes, för att grundligt lära hushåll. Svar med prisuppgift till »Familjemedlem», Åhus p. r. (402)

LIEBIG Company's
KÖTT-EXTRAKT
Endast äkta
J. v. Liebig
när hvarje burk bär namnteckning
i blått tryck.
Drygast, därför billigast.
En gros endast hos bolagets korrespondenter för Sverige
OTTO DAHLSTRÖM & Co., STOCKHOLM.
(S. T A. 68543)

Aktiebolaget
C. O. Borgs Söner, Lund.
Fabriken anlagd år 1739.
Färgeri, Kemisk Tvättanstalt,
Ullspinneri, Väfveri, Garn- och Väfnadshandel.
Guldmedalj vid flera utställningar.
Vi rekommendera vårt rikhaltiga lager af alla slags garn, i såväl ull som bomull, till billigaste priser i äkta, fornnordiska växtfärger, passande till
Konstväfnad i allmogestil.
Förfrågningar om lämpliga garnsorter och färger besvaras omgående och prof med prisuppgifter sändas på begäran

Högsta elegans och snabbhet. Direkta vagnar. Restaurantvagnar Sofvagnar. Endast en tullbehandling. Direkt anslutning i Berlin till Centraleuropa.
Kontinentrouten TRELLEBORG—SASSNITZ
2 turer dagligen i hvardera riktningen.
Vidare meddela: Stockholms Resebureau, Stockholm; Göteborgs Resebureau, Göteborg och Kontinentkontoret, Trelleborg.

Hos alla bokhandlare:
Minnesord till mina nattvardsbarn, af G. E Beskow. Häft. 1: 50, kart. 1: 80, klotb. 2: 50.
Stilla stunder före den Heliga nattvarden, af R. Wenger. Häft. 1: 50, halffr. band 2: 50.
Villkoren för ett lyckligt äktenskap, af B C. Rodhe. Häft. 75 öre, fint kart. 1 kr, klotb. 2 kr.
Äktenskapet, *en bok för trolofvade, äkta makar och föräldrar*, af dr Martin Luther m. fl. Häft. 1: 25, kart. 1: 50, klotb. 2: 25.
Ett kristligt familjelif, af G. Everard. Häft. 60 öre, kart. 85 öre, klotb. 1: 50.
Inflytandets makt. Häft. 50 öre, kart. 75 öre.
Dag för dag. Råd med afseende på hvardagslifvets förhållanden af G. Everard. Häft. 1 kr., klotb. 2 kr.
Under korset. Några betraktelser till tröst för dem som lida. Häft. 1 kr., klotb. 2: 25.
Solstrålar från himmelen för mörka sjukrum. Häft. 1: 50, karton. 1: 75, fint band 2: 50.
Fosterlandsstiftelsens förlagsexp., Stockholm.

Inackordering
önskas nu på våren af en ung bildad flicka i ett finare hem helst der ungdom finnes, samt där tillfälle att lära hushåll kan beredas. Svar med uppgift om vilkor torde sändas till »1900» p. r. Falkenberg. (G. 12150)

EN UNG FLICKA önskar under sommarmånaderna inackordering i en prästgård på landet för att lära hushållet. Tillgång till bad önskas. Helst södra Sverige. Svar jämte prisuppgift till »Elly», p r. Helsingborg. (406)

Å STÖRRE EGENDOM i Södermanland, naturskönt belägen vid Saltsjön, hos aktad familj med umgänge och ungdom, kunna tvänne bildade flickor erhålla god inack. Grundl. undervisning i hush. om så önskas. Pris 60 kr. pr månad i ett för allt. Prima ref. Svar före den 15 april till »Godt hem», Jerna. (399)

Unga flickor
få god inackordering på längre eller kortare tid i bättre familj på landet. Naturskön och folkrik trakt i Blekinge. Svar till »L.», Jämshög p. r. (S. T. M. 48411)

INACKORDERING öfver sommaren på landet nära Stockholm, med lätta kommunik., önskas af 4—6 pers. Svar till »X. Y. Z.», Tidningskont. 15 Kommendörsg.

INACKORDERING på landet önskas för en äldre änkefru till ett pris af cirka 400 kr. pr år. Svar till »S. S. B.», adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

NATURSKÖNT HEM.
TILLFÄLLE till god inackordering finnes för en eller två personer i hem med frukträdgård. Vidare upplysningar under adress »Naturskönt hem», Grenna p. r. (426)

HERREN u. DAMEN, junge Mädchen, die in einem alten Schloss am Neckar, mit herrlicher Umgebung u. mildem Klima Landaufenthalt suchen, finden Aufnahme in der Familie vom Baron Münchhausen auf Schloss Neuburg bei Neckarek in Baden. Pension 50 Mk pro Monat. Direkte Eisenbahn-Verbindung mit Berlin in 10 Stunden.

MOT 300 kr. pr år önskar nu strax en ung, bättre flicka komma i ett fint bildadt hem att lära hushållet och hvarjehanda inom ett hus förefallande göromål. Svar till »Värmländska», Arvika postkontor. (4..0)

KONFIRMANDUNDERVISNING jämte inackordering och god vård under 5 à 6 veckor från den 26 juni, kan erhallas hos kontraktsprosten G. Wetterholm, Torsåkers prästgård, adress Gnesta. Reflekterande anmäle sig före den 15 maj. (417)

JUNGE DAMEN, die gründlich Deutsch lernen wollen, finden angenehmen Aufenthalt u. Unterricht in einer guten Familie in Hannover. Gute Ref. Anfragen befördert die Expedition dieses Blattes. –

I EN naturskönt belägen prestgård i N. Vermland kan inackordering erhållas för unga flickor. Undervisning meddelas i musik, handarbeten, konstväfnader, träskulptur m. m. Tillfälle att deltaga i hushållsgöromål gifves äfven. Äldre damer, som önska vistas på landet, mottagas också. Närmare upplysningar genom »E. H». Eskhärad. (366)

PRÄSTFAMILJ.
Inackordering, för att inhämta kunskaper i alla husliga göromal, önskas för en 16-årig flicka i prästfamilj (ej Schartauansk), uti frisk och naturskön trakt, där hon kan räkna sällskap af jämnåriga. Svar emotses till »Elsa», adress Filialpostkontoret vid Stigbergstorget, Göteborg. p. r.
(Nord. A. B. 691)

Gahnelit
för munnens, svalgets och hudens m. m. vård
tillverkas under kontroll af professor CARL SUNDBERG.
Öfverfettad
Gahnelit-tvål.
Ny, pillerad tvål,
gör huden fin och mjuk.

KÖKSALMANACK

Redigerad af MATHIOLA.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 25—31 MARS.

Söndag: Soupe Crécy; stufvad hummer: rostbiff; citronkräm med mandelsprits.

Måndag: Köttsoppa; fläskharbouad med potatismos.

Tisdag: Stekt gädda med lingonsylt; simlor och mjölk.

Onsdag: Ristad rostbiff med maccaroni och tomater; lingonpäron med grädde.

Torsdag: Ärter med fläsk; ugnspannkaka med sylt.

Fredag: Laxpudding; fruktsoppa.

Lördag: Kokt, salt bringa med stufvad hvitkål; rödvinsäggöl med skorpor.

RECEPT:

Soupe Crécy: Vackra, riktigt röda morötter, skrapas, sönderskäras och brynas i smör jämte ett par skifvor färskt fläsk, helst af kotlettraden men med litet fett, en liten skalad schalottenlök och några pepparkorn. Buljong, som ej behöfver vara stark, eller kokt vatten med en half tesked Liebig påhälles och alltsammans får koka, tills rötterna kunna passeras. Smör och mjöl brynes duktigt i soppgrytan, det passerade ilägges och spädes med buljong till lagom soppa, som kryddas med ett glas madeira eller mild sherry, 2—3 teskedar champignonsoya och en pris cayenne. Serveras med små frikadeller af fiskfärs uti.

Stufvad hummer: God, hvit smörsås kokas och hummern — burkhummer — ilägges och får koka upp. De största bitarne skäras sönder litet innan de iläggas. Såsen kryddas med litet hvitpeppar, salt och rifven ost. Upphälles på fat och garneras med förlorade ägg. Eller ock, om man har emaljerad eller eldfast porslinsform i nickelring, kan man hälla stufningen i formen, vispa ett par ägg med litet grädde och rifven ost slå detta ofvanpå stufningen och insätta formen i ugnen en stund, så att äggröran stannar.

Ristad rostbiff: Skifvor af kall rostbiff bräckas hastigt i mycket het flottyr, om man så behagar, med litet skuren lök.

Maccaroni med tomatapuré: De (ej för mycket) kokta maccaroni omblandas först med äggstanning och rifven ost, och sedan med tomatapuré (konserv), läggas på eldfast fot och insättas i ugnen att blifva upphettade och tomatasåsen något stannad.

Fläsk-karbonad: Fläsk-karré, utan ben, kokas i kort spad med ättika, salt och kryddor efter behag, men får ej fullkoka. Upptages och belägges tjockt med rifvebröd, uppblandadt med smör, hvarefter den insättes i ugnen och får stå tills den fått färg och blifvit genomstekt.

Kongl. Hofleverantör
Winborgs
Ättika Senap
FABRIKS-MÄRKE
Cacao

NÅGRA ORD

I ANLEDNING AF ARTIKELN »HÖNSSKÖTSELN I ENGLAND».

För de intressanta meddelanden under ofvanstående rubrik, som voro synliga i Iduns spalter den 24 februari detta år, stå vi, svenska hönsafvelns vänner, till brefskrifvarinnan i stor tacksamhetsskuld. Hon tyckes vara väl inne i sitt ämne och hafva rätt noggrant studerat litteratur, föreningsverksamhet, utställningar och sådant som rör hönsafvelns utveckling i England, men angående denna näringsgrens nuvarande ställning i Sverige har meddelarinnan däremot, något som i artikeln äfven framhålles, ej minsta vetskap. Egendomligt nog tyckes ingen person, till hvilken brefskrifvarinnan vändt sig i ock för upplysningar i ämnet kunnat gifva några exakta meddelanden. Och dock, vi äro ej så illa lottade, som denna artikel låter saken framstå, ty hönsafvelns utveckling har under de senare åren gått jämnt och lugnt framåt. Först och främst finnes en utmärkt god facktidning spridd såväl i Sverige som grannländerna.

»Sveriges Hönstidnings» redaktör är den bland fjäderfäodlingens vänner så välbekanta herr A. Lagergren. Det är denne man, som här i landet först väckt intresset och sedan med outtröttligt nit arbetat för saken, och har han verkligen lyckats ruska sömnen ur våra ögon, men svårt var det. Vi kunna dock nu med rätt stort lugn taga upp en täflan med våra grannar äfven inom fjäderfäskötselns område.

Herr Lagergrén grundlade för 16 år sedan det första större afvelshönseri i Sverige och spridde därifrån tusentals ägg efter särdeles dyrbara från England och Amerika importerade djur till landets alla delar, och äfven till Finland. Han offrade stora summor på dessa anläggningar och ägnade hela sin tid åt deras skötsel, och genom sin tidning spred han kunskap i ämnet i vida kretsar. Det s. k. Rosehillsystemet, synnerligast dess utfodringslista, baserad på verkliga praktiska rön, och lämpad efter våra klimatiska förhållanden, användes här allmänt och med yppersta resultat. Efter en del år nedlade herr Lagergren sin hönsgård för att helt ägna sig åt fabricerandet af äggkläckningsmaskiner och publicistisk verksamhet. Dessa Rosehillsmaskiner anses af många kompetenta domare som de yppersta i sitt slag, som existera.

Sedan oktober 1898 hafva vi en förening, hvars styrelsemedlemmar räkna bland sig några af våra yppersta jordbrottar och verkställande direktören är nämnde herr Lagergrén. Föreningen besvarar alla förfrågningar angående anläggningar af hönshus, skötsel, utfodring, anskaffar platser för elever etc. Adressen är »Redaktionen af Sveriges Hönstidning Rosehill Norrköping». Med detta år börjar utgifvandet af en billigare upplaga af Hönstidningen d. s. k. Extra-Blad för Allmogen, pris med porto 1.73.

Ehuru helt ung har föreningen redan arbetat ifrigt efter sitt fastställda program och dess första större hönsutställning i Skara 1899 var en verklig triumf.

En sådan vacker samling af t. ex. kalkoner och kycklingar, välskötta och kraftiga, har undertecknad aldrig sett på de stora fjäderfäutställningarne i Danmark.

Stora och små hönsgårdar, där djuren skötas rationellt, äro anlagda öfverallt i vårt land, från Skånes bördiga slätter ända upp bland Jämtlands fjällbygder, ja långt upp i Lappland. Några af de största anläggningarna ägas af bönder.

Hönsafvelns utveckling i Sverige har genom denna förening och dess tidnings verksamhet slagit in i en sund, sansad riktning. Intet öfvedrifvet sportsnobberi där afseende fästes endast på djurens yttre form och utseende, utan landets afvelshönserier eftersträfva, därtill af tidningen ständigt och kraftigt uppmanad, att utveckla hos sina djur den förnämsta af alla dess egenskaper värpningsförmågan. Att sportodlingen därför ej blifvit åsidosatt utan äfven med framgång drifves har visat sig på flera af våra utställningar. Högsta pris för fjäderfä ha af svenskar vunnits så väl i Danmark som Ryssland.

BARNÄNGENS antiseptiska Vademecum.
Nutidens yppersta toalettmedel.
Oskadligt. Välsmakande. Äger största antiseptiska värde. Är mångsidigast gagneligt. Blir i längden billigast.

Häraf synes att rätt mycket redan är gjordt för hönsafvelns befrämjande i vårt land, men mycket, mycket, återstår än att verka, och vi kunna ej få för många »arbetare i yrket» så länge ägg och höns höra till de hälsosammaste och mest eftersökta födoämne. Jag instämmer därför varmt med brefskrifvarinnan i hennes uppmaning till vår kvinnliga ungdom, att ägna sin tid åt denna verksamhet. En dylik uppmaning kan ej nog beaktas, begrundas och snarligen efterföljas.

Hönsskötseln är en sysselsättning, långt mera inkomstbringande, hälsosam och förädlande än mången annan sådan, åt hvilken kvinnan nu för tiden ägnar sina krafter på verksamhetsfält, där de trängas om ett svårförvärfvadt lifsuppehälle. Jag kan af egen mångårig erfarenhet försäkra, att det är en verksamhet, som kraftigt och sundt utvecklar både kropp och själ, ett arbete, lämpligt såväl för den bildade kvinnan, som för dottern af folket.

S. N.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinnor äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

SKÅNSKA. Tag ett par, tre månaders tid 2—3 gånger i veckan ett ljumt vattenlavemang på en liter med tillsats af 150—200 gram (ett dricksglas) ättika. Tag samma dagar tre stycken Santoninkakor till hvarje måltid.

S. W—EEN. 1). Beror helt säkert på några sjukliga förändringar i näsans slemhinna, som genom behandling hos specialist (»öronläkare») kunna botas eller väsentligt förbättras. 2). Nej, den kan ej komma därifrån. 3). Se n:r 1. 4). Ja. 5). Ja, när ni har hosta, kan ni ju taga det; huru mycket, är tämligen likgiltigt.

ARI VIDE. 1). Beror på en kronisk inflammation kring håren. Se svar till En mångårig prenumerant på Idun i n:r 6. 2). »Omtålighet, som sprider sig» — hvad är det? 3). Jo, det hjälper, om ni efter hvarje tvättning (som bör göras blott hvarannan dag) ingnider en salva af 1 gram fäldt svafvel, 10 gram vaselin och 30 gram lanolin.

DONNA MILLA. Körtlar kunna blifva ansvällda af vidt skilda orsaker, hvarför det den ena gången kan ha intet, den andra mycket att betyda. Läkare måste genom undersökning afgöra saken, ty på orsaken beror behandlingen.

KHM. 1). »Antiseptiska» medel kunna ju ej hjälpa dylikt. Jämför svaret till 25-åring i n:r 7. 2). Nej, det finnes ej. 3). D:r Ulmgrens tandpulver (köpes på apotek).

CARL ALFRED. Se svar till S. W—een.

CARL ALFRED. Se svar till S. W—een 1) i detta nummer.

ERNA. 1). Genom att skada hjärtverksamheten. 2). Nej, intet pålitligt.

18-ÅRING. Operativ behandling hos läkare är enklaste och säkraste metoden.

HANNA W. Det känna vi ej. I Stockholm sysselsätter sig d:r Hiller, A. Nyström och Wetterstrand med dylik behandling.

FRU IDA. 1). Se svar till S. W—een 1) i detta nummer. 2). Sannolikt vore elektrisk behandling lämplig.

ANNA SOFIA. Som ni torde inse, kan dylikt ej utan undersökning besvaras.

20-ÅRIG LÄRARINNA. Helt säkert neurasthenie (och blodbrist?). Se svar till 23 år i 1) i n:r 7. I sommar bör ni så vidt möjligt genomgå kur vid lämplig kurort.

OLYCKLIG FE. Beror nog som vanligt på bleksot (blodbrist). Se därför svaret till 23 år 1) i n:r 7.

D:r —d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinnor äger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekretsen. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 192. Skulle någon, som varit på Helgoland, vilja säga mig, hvad resan dit går till, och hur mycket man bör beräkna för mat och rum pr. dag eller månad?

Frågvis.

N:r 193. I min ägo finns en stor spegel med antikt utseende. Glaset är i två delar utan någon list på skarfven. Ofvanför glaset finns ett hvitt fält med 2 slingrande figurer, för öfrigt är ramen helt och hållet förgylld med ärgfärgade dekorationer, påminnande om metall. Bordet, hvars skifva är af marmor, är delvis förgyldt, delvis ärggrönt. Bakom spegeln finns tryckt på en papperslapp »Tillverkad Hos C. Hedberg & Lindblad, Stockholm vid Stor Torget».

a) Vill någon med ledning af ofvanstående upplysa mig om, huru gammal den ungefär kan vara, och

b) om jag kan låta förgylla upp den, utan att den förlorar sitt antika värde, ifall den har ett sådant?

Ida S.

N:r 194. Finnes något sjukhus eller sjukhem, där ej den vanliga medicinska behandlingen användes? Har i flera år önskat att få ägna mig åt sjukvård, men hållits tillbaka af det, enligt min öfvertygelse, orätta och naturstridiga i användandet af medicin. Finnes månne något liknande fru Deutgens vegetariska sjukhem?

En som vill vara nyttig i lifvet.

N:r 195. I mitt hem finnes en mängd antika möbler från 1700-talets början och Gustavianska tiden. Jag ämnar restaurera dem så vidt möjligt till sitt ursprungliga skick, har tänkt på hvitt och guld med blommiga öfverdrag, men har hört, att det ej passar i en salong. Bl. a. finnas två högkarmade, två länstolar, ett och ett halft dussin vanliga stolar (alla stoppade), byrå, bord (hvilkas söndriga marmorskifvor ersatts med »marmoreradt» trä), pulpet, samt af senare datum en pinnsoffa och Moraklocka. Hur skall jag få allt detta till ett harmoniskt helt? Hvilka möbler i salongen, och hurudana tapeter, gardiner, bords- och byrådukar, o. s. v.?

20-årig finska.

N:r 196. Hvilken drömbok är den bästa, största och tillförlitligaste, och hvar köpes den?

Göteborgska.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinnor uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves alltid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinnor, som under årets lopp tillfyllestgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmuntran att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Fördenskull bör en hvar, som insänder svar, alltid undertecknа med samma signatur.

N:r 87. Badorten Mariehamns klimat är utmärkt skönt, synnerligast på eftersommaren. Vågen är ganska kylig. Vidsträckt barrskog finnes, och badhusparken utgöres uteslutande af barrskog. I parken ligger restauranten, där nästa alla intaga sina mål, ty inga familjer finnas, som taga emot inackordering. Priserna för hel inackordering på restaurantens vore 1899 per månad: I klass 100 mark, II klass 80 mark, III klass 60 mark. Priset per rum varierar mellan 20 och 50 mark i månaden. Prospekt finnes att tillgå i Svenska Turistföreningen.

L. W.

N:r 89. Penningebidrag till våra nödlidande landsmän i Gammel Svenskby nå säkert bestämmelseorten, om de insändas till Kvinnliga Missionsarbetare, 46 Malmskilnadsgatan, Stockholm. Medlen redovisas i K. F. U. K:s tidskrift Hemåt.

Medlem af K. F. U. K.

— Genom ryska konsulatet i Stockholm ha många sändt både böcker och pänningar.

Oraklen i Ö.

N:r 93. Finnes intet annat medel än att klippa dem, men häraf blifva de buskiga och fula. Sök ej förbättra naturen!

Diana.

— Låt naturen sköta den saken.

Olga.

N:r 94. Att fullt opartiskt svara på er fråga om mest praktisk hushållsskola i Stockholm är icke så lätt) Det en tycker är »mest praktisk», tycker en annan icke är praktiskt alls! Men låt oss nu börja med »Stockholms praktiska hushållsskola», 15 Jakobsbergsg.; den har sedan gammalt stort anseende. Att döma af hvad som säljes i »Hushållsskolans» välkända butiker äro alla deras varor utmärkta. För närmare upplysningar vänd er till föreståndarinnan, fröken Anna Rönne. Så ha vi »Nya Hushållsskolan» (Västra Trädgårdsgatan 19) för bildade flickor; föreståndarinna är fröken H. Cronius. Kursen omfattar 4½ månader, räknadt från 1 aug. till 15 dec. och från 8 januari till 23 maj. Elever mottagas äfven på kortare tid. Afgiften för hel kurs är 225 kr. och för 4 månader 215 kr. För kortare tid betalas 60 kr. per månad. Undervisningen anses god, men ej utan skäl anses kursen »icke billig». Å Östermalms matlagningsskola (A. K. Rönne) 11 Humlegårdsg. mottagas ock elever. För »1:sta klass» är priset 40 kr. i månaden och för »2:dra klass» 20 kr.; kursen varar 3 månader. Tiden är 9 f. m.—2 e. m. för 1:sta klass och 8 f. m.—7 e. m. för 2:dra klass elever. I Matlagningsskolan 22 Hamng. mottagas unga flickor, som för eget hem vilja lära sig väl laga mat. Ehuru afgiften blott är 20 kr. i månaden (maten inberäknad) kan skolan verkligen rekommenderas som »praktisk». Kursen är 3 månader. Å»Södra matlagningsskolan» (3 månaders kurs) är priset 40 och 20 kr. per månad för 1:sta och 2:dra klass elever, adr. Götgatan 9.

Esbe.

N:r 96. Hon bör, om hon hyser vördnad för sin aflidne make och dennes anförvandter, bära trenne ringar på vänster ringfinger, bägge förlofningsringarne samt sista vigselringen.

Olga.

— Ringarne äro säkert för dyra,
Att ni skall nöta på alla fyra.
Göm de förra, det är nog bäst,
Till dess ni gifter om er härnäst.

Muntra fruarna.

N:r 97. Säterdalsväfnad solfvas fram och tillbaka öfver 4 skaft, trampas efter hvarandra. Knytes till första trampan snöre från första skaftet. Till andra trampan snöre från andra skaftet. Till tredje trampan snöre från tredje skaftet. Till fjärde trampan snöre från fjärde skaftet. Har man till inslag tvinnadt redgarn, blir lagom att till varpgarn taga bomullsgarn n:r 15, sätta 2 i solf, 2 i rör i en sked, som utgör 50 rör på 7½ cm. Fasonerna bildas genom skyttelkastning. Prof kan ni få af undertecknad. Adress Kuddby.

Moster Emma.

N:r 98. Hos fru Kulle i Lund, men hon håller mycket höga priser. De olika prisen beroende på olika väfnadsslag. Från Lenningska väfskolan i Norrköping fås utmärkt vackra draperier m. m., till vida billigare priser. Begär prisuppgifter.

Olga.

— Fröknarna Sophia och Ellen Carlsson, Fjelkinge (Skåne).

— Vänd er till Th. Kulle i Lund eller C. P. Sahlin i Eslöf.

Oraklen i Ö.

N:r 99. Vänd er till öfversköterskan på Serafimerlasarettet.

Oraklen i Ö.

— Vänd er till fru Ida Geijer, som är föreståndarska för Sabbatsbergs sjukhus i Stockholm. Sjuksköterskekurserna å Sabbatsberg börja 1 maj och 1 nov. Anmälan till majkursen skall insändas före 15 mars och till novemberkursen före 15 sept. För att blifva elev vid dessa kurser fordras: en ålder af 21—35 år (från hvilken bestämmelse dock i enskilda fall kan göras undantag), vitsord om goda kunskaper och godt uppförande. Ansökan skall åtföljas af präst- och skolbetyg. Lärokursen, hvarvid teoretisk och praktisk undervisning meddelas i de ämnen, som tillhöra sjuksköterskekallet omfattar ett år, nämligen 6 månaders egentlig elevtid och därefter (för dem, som befinnas därtill fullt lämpliga och ej på förhand öfverenskommit om endast halfårig kurs) 6 månaders anställning som biträdande sköterska å sjukhuset. Den teoretiska undervisningen är förlagd till första halfåret. Under den egentliga elevtiden får eleven själf bekosta sig bostad (som bör vara i sjukhusets närhet) och uppehälle, hvaremot under den 6 månaders anställningen som biträdande sköterska erhålles fritt å sjukhuset såväl bostad som kost, tvätt och ljus, äfvensom 100 kronors lön. Elever bruka ock emottagas i Stockholm i fröken Ada Ugglas privata sjukhem, Grefturegatan 85 A.

Esbe.

100. Ja! Om de hållas i dämpade färger.

Oraklen i Ö.

N:r 100. Det är för närvarande ytterst modernt att pryda väggarne med gobelinier och bonader. Det beror ganska

FREJA-MAGASINET
C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
18 GÖTGATAN 18.
29 DROTTNINGGATAN 29.
KONTOR OCH LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

ETT »MUSIKFÖREDRAG» I MUSIKALISKA AKADEMIEN. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF A. BLOMBERG.

eleverna utöfva nu pianostämning i landsorten.

I harpa, detta vackra, plastiska instrument, har man äfven tidtals undervisat i Konservatorium. *Fru Pauline Åhman*, nu mer än åttioårig, var den första lärarinnan. En af hennes elever är fru Anna Lang, kungl. teaterns skickliga andra harpist.

Kungl. teaterns förste harpist, *Joseph Lang*, har nu sedan år 1895 undervisat i harpspelning.

I 27 år har fröken *Elise Langéen* lärt italienska språket, en nödvändig kunskap för sångeleverna. Sedan 1879 har fru *Bertha Tammelin* varit lärarinna i deklamation. Och *Sigurd Lund*, den gamle balettmästaran undervisar sångeleverna i Terpsichores graciösa konst.

Ja, detta är nu Sveriges stora musikaliska »undervisningsverk» med alla dess stora och små kuggar, som oförtrutet arbeta till allmänhetens tjänst. — —

I september och januari äga inträdesprofningar till Konservatorium rum. Då strömma inträdessökande till från hela landet. — Och så infaller den stora dagen, då domen kungöres. I vestibulen på svarta taflan stå de »lyckliges» namn angifna. Många oroliga ögon är det, som läsa de namnen. Och läsa de då sitt eget namn, ja, då är den stora glädjen där. Som Konservatorium är statens läroverk, är terminsafgiften så godt som endast en formsak och består blott i en afgift af tre kronor.

Konservatoriets »musikföredrag» äro för alla musikvänner välkända och mycket intressanta. De hafva tillkommit genom direktör Albert Rubensons impuls ur den synpunkten, att eleven ej må betrakta musiken blott som ett tungt arbete, utan som en fri konst. Dessa föredrag äro äfven ämnade att utvidga elevernas kännedom om musiklitteraturen samt öfva dem i det offentliga uppträdandets svåra behärskning. Föredragen började år 1873 och hafva tills dato ägt rum till ett antal af 375.

Det är hvarje år i december som Konservatoriets stora uppvisningar äga rum. I trenne dagar pågå de. Och hvarje förmiddag fyller den intresserade allmänheten Akademiens stora sal till sista plats. Ofta har man här fått närvara vid det första uppträdandet af »honom» eller »henne», som en gång skulle blifva publikens gunstling.

H. m. konungen hedrar ofta dessa uppvisningar med sin höga närvaro och äfvenså h. k. h. kronprinsen, som sedan ett år bevisat Akademien den äran att vara dess presæs.

På terminsafslutningens sista uppvisningsdag utdelas gratifikationer och jetoner som belöning åt elever.

Så stunda ferierna.

Och för några veckor tystnar musiken, som klingat i alla dessa lektionsrum . . .

ETT SKANDINAVISKT HEM I PARIS.

UNDER DENNA RUBRIK skulle jag kunnat skrifva en glad och vacker historia, om jag lefvat igenom den från dess början eller om jag blott känt den i dess detaljer. Men när jag en afton för två och ett halft år sedan för första gången trädde in i svensk-norska sällskapets i Paris den kvällen festligt upplysta lokaler och hälsades på nordiskt hjärtligt sätt välkommen bland landsmanskretsen, hade detta sällskap redan bakom sig en sex års historia, ungdomens kampfyllda, men ljusa, i hvarje fall intressanta historia, och det hade redan ingått i det stabilitetens och mognadens skede, som tillförsäkrar åt lifvet trygghet.

Förliden vår var jag på »bolagsstämman». Där sutto »fäderna» kring bordet och åhörde med synbar tillfredsställelse revisionsberättelse och kassarapport. Ställningen var, om icke lysande, så åtminstone mycket god. Inga skulder. Hädanefter blir det att samla i ladorna och göra klubben allt mer treflig och inbjudande. Detta var samtalsämnet för kvällen. Också har man nyligen förverkligat projektet om en utvidgning och reparation af klubblokalen, och det är närmast med anledning häraf, som Idun i dag presenterar den nya interiören.

Bland skandinaverna säger man alltid »klubben». Men det officiella namnet på vårt skandinaviska hem i Paris är »La So-

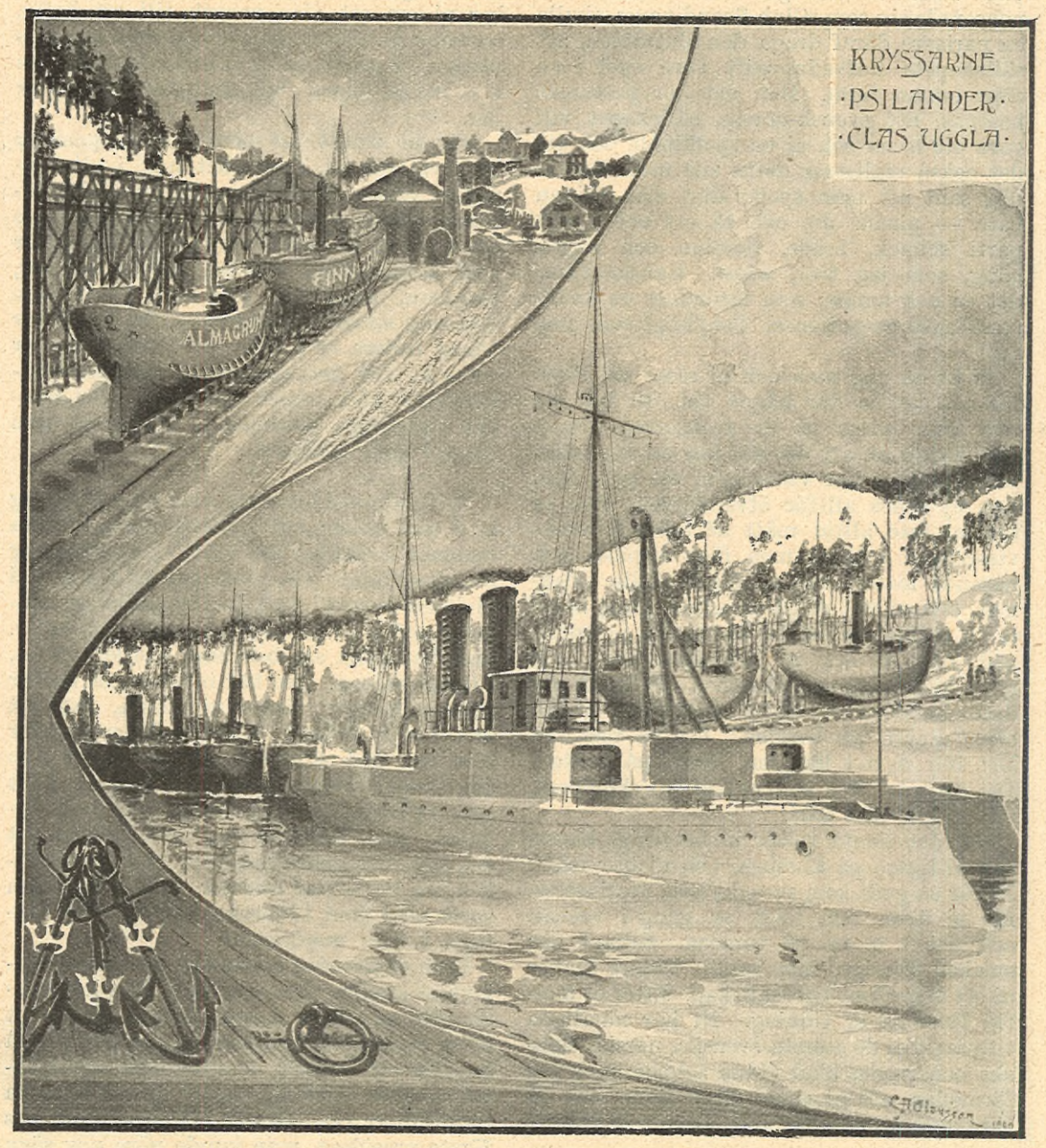

EN VINTERBILD FRÅN FINNBODA SLIP. LAVERING FÖR IDUN AF C. A. OLAUSSON.

SVENSK-NORSKA SÄLLSKAPET I PARIS. SALONGEN.

ciété Suédoise-Norvégienne». Om man annonserade sig som »Club Scandinave», skulle en parisare däraf draga den slutsatsen, att sällskapets hufvuduppgift vore spel i en eller annan form. Men det bör bestämdt betonas, att svensk-norska sällskapet vill vara ett h e m och ej en spelklubb, och att det också realiserar detta sitt mål. Det är nog sant att man spelar där, men nästan bara — piano. Jo, och så ett och annat parti schack, bräde, domino och någon gång, som jag tror, whist. Kanske finns det en och annan, som fördrifver en kvällstund med en patience. Oskyldigt som man ser!

Ni är en ung man och ni reser till Paris för att stanna där någon tid. Ni hyr ett rum och spisar på en restaurant. Inom kort finner ni, att det där blir en dyr affär. Restauranten har visserligen ett prix fixe, som ej synes alltför öfverdrifvet. Men så blir ni inte alltid mätt af table d'hotens visserligen många, men föga kopiösa och närande rätter, och ni får beställa extramat, och så vill ni gärna någon gång bestå er en delikatess och ni får betala prisskillnad, och så har ni drickspengarne, och inom kort kommer ledsnaden och ledan vid detta hemlösa lif. Hvad skall ni ta er till efter dinern på kvällen? Gå på teatern? Det blir dyrt i längden. Sitta på kaféet? Det slappar. Till slut går ni till »klubben», och ni gör rätt däri.

För det första spisar ni betydligt bättre och billigare på klubben, och ni blir mätt. Ni får så godt som svenskt kök, åtminstone får ni ärter och fläsk en gång i veckan och det t. o. m. på torsdag. Sådant där smakar Sverige, inte sant? Vidare finner ni ett angenämt bordsällskap. Efter er måltid läser ni er tidning. Ni har nämligen tillgång till de största svenska, norska, danska och finska blad (Idun saknas, men jag förmodar, att ni snart skall finna den på tidningsbordet, eller hur, herr redaktör!*) samt några af de förnämsta franska. Tycker ni om ett glas punsch till ert kaffe, serverar M. César, den trygge och aimable värden, er med nöje er favoritlikör. Ni kan t. o. m. få supen och smörgåsbordet, tror jag.

När ni slutat ert arbete och uppsöker klubben, bör ni, synes det mig, i all synnerhet erfara hemtrefnadskänslan. På aftonen strålar det elektriska ljuset där uppe öfver en af de mest inbjudande interiörer med komfortabla möbler, mjuka mattor, blommor, konstverk, allt som i ett hem stämmer sinnet till harmoni. Ni kan efter behag isolera er i stilla meditationer eller sluta er till det sedvanliga aftonsamkvämet eller göra musik eller anlita det ganska rikhaltiga biblioteket. Ni är er egen herre i godt sällskap.

*

Var god, mitt herrskap, och stig på! Stig in i den salong, af hvilken Idun i detta nummer meddelar en bild! I hvardagslag ha visserligen icke damerna tillträde till klubben, men ni kan ju föreställa er, Madame, att ni är på en af säsongens tre baler. Man har gjort sig bekvämt, skulle jag tro, i denna salong. Den här inredningen kostar klubben pengar, tänker ni genast. Inte ett öre. Det är skänkt. Fjorton dagar ungefär före sin död skickade Alfred Nobel upp till svensk-norska sällskapet ett så godt som fullständigt möblemang till hela lokalen. Man behöfver nog icke nämna att det inte var godtköpskram. Och konstverken äro gåfvor af artister, hvilka antingen varit med från klubbens födelse eller deltagit i dess ungdomslif.

Från cheminéen behärskar ett käckt, karlavulet ansikte denna salong. Det har också rätt att från hedersplatsen skåda ut öfver sällskapet, och man kan så lätt förstå hvarför ett belåtet, kanske litet självbelåtet, leende röjer sig under de martialiska knäfvelborrarne. Det är bilden af klubbens förste president, man kunde nära nog säga stiftare, dess själ, dess unga energi, löjtnant Sigurd Ehrenborg, och den ytterst karaktäristiska bysten är ett verk af skulptören Hans V. St. Lerche. För öfrigt presidera på ena långväggen i detta rum konung Oscar och president Loubet. Bland taflorna arbeten af Thaulow, Arsenius, Gegerfeldt, Sääf m. fl.

Vi bedja er fortsätta genom de öppnade deux-battangerna midt emot. En robust, rödskinande Gustaf-Adolfs-buss hälsar er välkommen i sin ram, när ni träder in i det s. k. musikrummet. Denna ypperliga duk, en studie för den kolossala historiemålning, vid hvilken konstnären nu lägger sista handen, är en gåfva af Nils Forsberg och utgör ett af klubbens värdefullaste konstverk. Här är ett helt tafvelgalleri för resten, präktiga arbeten, representativa för sina skapare. Mauritz Lindström, till hälften glömd i sitt fosterland, intar här en hedersplats genom ett stort, stämningsmättadt landskap. Taflor af Edelfeldt, Hagborg, Trägårdh, Rich. Hall, Alfred Bergström och Schultzberg pryda väggarne. Hasselbergs »Grodan» sitter och stirrar i ett glasskåp. Hvad jag finner ganska kuriöst, det är att se klubbens mecenat, Alfred Nobel, genom hvars frikostighet detta stiliga rum fått sitt trefna utseende, i ett fotografiporträtts skepelse vara närvarande bland landsmännen. Kanske kommer en vacker dag en illuster konstnär och förevigar honom på ett värdigare sätt. Nansen och Sven Hedin ha också fått sin plats här. »Musikrummet» har, förmodar jag, fått sitt namn på grund af den utmärkta flygel, som är salongens mest framträdande möbel. För resten tjänar det äfven till skrifrum och bibliotek.

Vi återvända till stora salongen. Bakom den ligger en mindre salong, rökrum och schackspelarnes sanctuarium, som numera bildar ett helt med den större salen, sedan väggen till nästan hela sin bredd öppnats och stora skjutdörrar insatts. Ser ni närmare efter på den här meddelade bilden, skall ni genom den breda dörröppningen till vänster se framskymta ett dukadt bord. Därinne är matsalen. Ett kolossalt dekorativt vinterlandskap af Albert pryder ena långväggen. På de andra hänger så godt som hela klubben in effigie. Det är en ganska originell porträttsamling, som ej skulle kunna värderas i mynt. Jag vet ej, om det är obligatoriskt för klubbmedlemmarne att låta måla sig på hvita tallrikar, men jag tror, att om jag med katalogen i hand ginge utmed matsalens väggar, skulle jag finna, att de flesta forna eller nuvarande ledamöterna blifvit förevigade i denna dekorativa servis, många af mycket framstående konstnärer.

Sida vid sida med matsalen ligger biljardsalen, ett enkelt, men för ändamålet praktiskt möbleradt rum. Herr Albert har prydt äfven detta rum med en stor dekorativ duk.

*

S. EHRENBORG.

G. NORDLING.

* Naturligtvis! REDAKTÖREN.

R. HEIDE.

E. BJÖRKMAN.

Så magnifikt har det emellertid icke alltid sett ut på »klubben». Den började på hösten 1891 helt oansenligt i, som jag tror, ett par rum 79 rue d'Amsterdam. Läget var centralt i Europakvarteret nära gare S:t Lazare, och hvad gjorde det för resten om det var litet trångt, bara det var trefligt och man kom dit med godt humör. Det var den första medlemsplikten. Löjtnant S. Ehrenborg, då en mycket anlitad sjukgymnast och för resten ett slags äldre bror för hela det unga Skandinavien inom kolonien, var från början själen och gaf ett oförlikneligt exempel. Naturligtvis hade klubben, som alla ungdomar, sin Sturm- und Drangperiod, men de första åren af dess tillvaro utmärktes samtidigt af en rörande kult af »la bonne camaraderie».

Lokalen på rue d'Amsterdam blef snart för trång. Allestädes hörde man talas om, hur roligt de hade det uppe i klubben, och alla ville vara med. Efter ett år måste man söka en ny lägenhet, och man flyttade sig nu närmare de stora boulevarderna i en våning 51 rue de Chaussée d'Antin. Där bodde klubben till år 1895, då den tog sin nuvarande lokal i besittning. Den residerar nu i 58 bis på samma gata.

Den förste presidentens och i öfrigt de ledande männens omsorg riktade sig snart på att betrygga klubbens ekonomi. Skandinaver med ställning, förmögenhet eller goda inkomster, hvilka passerade genom Paris, började intressera sig för sällskapet och inskrefvo sig som ständiga ledamöter. Afgiften för detta ledamotskap sattes för resten så lågt, 250 francs (minimum), att äfven en, som icke just är Croesus, kan orka med den. Men institutionen tillförde klubben ett litet kapital. Man kan lätt räkna ut dess approximativa belopp, då man vet, att sällskapet nu räknar 134 ständiga ledamöter. De årliga ledamöternas antal var i början af detta år 139.

År 1897 måste herr Ehrenborg, upptagen af andra värf, lämna Paris och sin skapelse.* Saknaden var stor å ömse sidor, ej minst bland klubbmedlemmarne. Men dessbättre fanns det en man, som kunde ersätta honom, och sällskapet gjorde det bästa val, när det till president efter herr Ehrenborg utsåg svensk-norske generalkonsuln Gustaf Nordling. Han är urbaniteten och gästvänligheten personifierade, denne vår nuvarande president, hvilken vid sidan af sina åligganden som generalkonsul och affärsman med ett oegennnyttigt nit sträfvar för klubbens väl och blomstring. Han sekunderas kraftigt af vice presidenten, professor R. Heide, norrman och parisare, i närvarande stund Paris' mest ansedde och anlitade tandläkare, sekreteraren, herr Edv. Björkman, det blida leendets, det fasta handslagets och den outtröttliga välviljans man, samt 7 öfriga styrelseledamöter.

Och nu, sedan ni fått en föreställning om det skandinaviska hemmet här, säg, om ni ej räknar det till en af »Paris' sevärdheter»?

Paris, mars 1900.

THEODOR LINDBLOM.

* Löjtnant Ehrenborg är som bekant numera utsedd till direktör för det nya Grand Hôtel i Stockholm. RED:S ANM.

I FJÄRRAN ÖSTERN.

UTDRAG UR BREF TILL HEMMET UNDER EN RESA I ORIENTEN AF ALEX. LANGLET.

VI BEGYNNA NU här nedan de utlofvade skildringarna från de unga forskningsresandena Waldemar och Alex. Langlets samt fru Signe Langlets färd igenom Transkaspien, Bokhara, Turkestan och Kokand. Vi hoppas, att dessa bilder från de intressanta och af européer — synnerligast kvinnor — så sällan beresta områdena skola bereda vår läsekrets nöje. Illustrationerna äro utförda efter originalskisser af den unge artisten-författaren samt efter under resan tagna fotografier. Som bekant pågår just för närvarande i Stockholm en rikhaltig och instruktiv utställning af bilder, dräkter, vapen och husgeråd från samma färd. De unge resenärernes porträtt återfinnas i Idun n:r 6.

— — — —. Efter en lång och tröttsam resa, befinna vi oss nu ändtligen i den lilla guvernementsstaden Askabad, som ligger ett par dagsresor österut från Kaspiska hafvet. Vi hade redan förut beslutat oss för att stanna här några dagar, och vi voro verkligen i behof af någon hvila. Askabad gör ett öfvervägande europeiskt intryck, fast det alls inte liknar en europeisk stad. De oerhördt breda, med fotstjockt dam betäckta gatorna, som sällan begränsas af hus, men oftast af långa, af lera byggda murar och af poppelalléer, göra på främlingen intryck af något alldeles nytt. Men det är likväl icke orienten. Man har en känsla af Ryssland, men de tysta gatorna, eller vägarne likna icke de skramlande ryska städernas. Människorna äro också helt olika. Deras svartmuskiga ansikten, granna dräkter och turbaner visa tydligt, att man är i Österlandet, på samma gång, som de låga, hvita husen med sina gröna plåttak, som sticka fram i trädens damgråa grönska, tydligt påminna om Ryssland. Och i ett af de hvita husen skulle möta oss ännu flere påminnelser om Ryssland och kulturen — den kända ryska gästfriheten i sin största utsträckning och en angenäm samvaro med fint bildade och intelligenta personer.

När vårt tåg körde in på Askabads station, öfverraskades vi nämligen af att där var oss till mötes öfverste Horwats sekreterare för att inbjuda oss till middag hos öfversten, hvilket för öfrigt upprepas hvarje dag, så att vi få dinera och tillbringa aftonen hos honom, så länge vi äro i Askabad. Öfverste Horwats är trafikchef för Transkaspiska järnbanorna och en lika älskvärd som framstående man. Både han och hans sekreterare, mr Garfield, äro intelligenta män och angenäma sällskapsmänniskor. Som jag i mitt första bref nämnde, hade vi utverkat oss tillåtelse till fria järnvägsresor i Asien, och detta var orsaken till, att vår ankomst var känd af trafikchefen.

Det var för oss, som i flere dagar ej sett annat än sand, sand, sand och lefvat på mycket enkel kost, en stor härlighet att nu sitta vid ett elegant dukadt bord, som dignade under af oss numera nästan bortglömda läckerheter, såsom soppa, rostbiff, sparris, champagne m. m. En stor bukett af rosor, som stod på bordet, öfverlämnades efter middagen af mr Garfield till S., och hon fick dessutom en stor ask konfekt. (Detta har S. särskildt bedt mig ej glömma att skrifva om.) Jag fick en låda cigarretter.

Middagen var mycket angenäm. Samtalet fördes mest på franska; vi äro ej ännu så säkra på vår ryska. Ett stort nöje beredde oss ett par tama gemser, förtjusande vackra och graciösa djur, som gingo lösa omkring i rummen, åto ur handen och voro mycket förtroliga. En af dem hoppade till och med upp på bordet och ned igen, utan att därmed derangera någonting.

Den lilla staden är snart besedd, och vi ha beslutat att göra en liten utflykt till den gamla ruinstaden Annau. — — — —. I förgår gjorde vi den projekterade utfärden till Annau. Först med tåget till stationen af samma namn, den första österut från Askabad, men därifrån måste vi gå till fots ungefär 10 werst, för att uppnå den af sanden nästan begrafda ruinstaden. Då den lilla stationen ligger så godt som ensam midt på den ökenartade steppen, kunde man naturligtvis ej erhålla något åkdon där.

Himmelen var lika oföränderligt blå som alltid, ej en vindfläkt rörde sanden, och solen göt sitt heta, bländande sken öfver det ändlösa, torra sandhafvet, som på intet vis inbjöd till någon fotvandring. Emellertid begåfvo vi oss af och styrde kurs på en mörk punkt ute på steppen — den sista återstoden af ett fordom praktfullt tempel. Hettan och det fina dam, som rördes upp vid hvarje steg, började snart oerhördt plåga oss. Därtill kom en brännande törst, som vi nog försökte släcka med det förråd af konjak och vatten, som vi medförde; men då vi naturligtvis måste sparsamt umgås därmed, blefvo vi aldrig fria från den obehagliga längtan efter mera. Tungan blef alldeles torr, så att det var en plåga att tala. S. hade åtminstone fördelen af ett parasoll, så att solen inte stekte hennes ansikte så som våra. Jag var rädd, att hon skulle tröttna och bli modstulen, ty man vet ju, att kvinnan är »ett svagt käril», men till min förvåning bar hon sitt lidande med jämnmod och höll takten med oss. Hon hade tagit af sig hatten och med en stor nål fäst den midt på min ryggtafla. Detta uppväckte någon munterhet, fast ingen af oss eljes såg ut att vara vid något mera strålande humör. Vi marscherade tysta, på långa afstånd från hvarandra, rädda att behöfva inlåta oss på någon konversation. Den enda, som egentligen sade något, var S., som ungefär hvarje kvart gaf uttryck åt en ogudaktig önskan att få en portion glace eller kalla vindrufvor.

Slutligen kommo vi då fram till vårt mål, utmattade af en vandring, som under andra omständigheter ej hade varit nämnvärdt ansträngande. »Staden» tedde sig ganska egendomlig. På kortare eller längre afstånd från hvarandra uppstucko ur sanden delar af runda torn och rester af murar. Af de senares sträckningar kunde man skönja läget af gator och torg, och man måste beklaga, att gräfningar ej företagas här. Utan tvifvel skulle man här finna åtskilligt af värde för kulturhistorien. Ännu finner man i dagen, ofvanpå den djupa sanden, delar af lerkrukor och husgeråd, hvilket ju gör antagligt, att dylikt bör anträffas i bättre bibehållet skick djupare nere i sanden. Egendomligt är, att dessa murar och torn, som ännu hålla ihop sedan tusen år, äro uppförda af samma byggnadsmaterial, som ännu i dag i dessa länder användes, nämligen af endast lera.

På en hög kulle reser sig den ståtliga ruinen af ett tempel, byggdt af sten, som i sina glansdagar måste hafva varit en ofantligt praktfull byggnad. Med hvarje år, med hvarje dag faller den dock mer och mer sönder, men ännu står den där och skall kanske till sin massa på ännu ett sekel ej förstöras. De utomordentligt vackra och färgrika mosaiker, som ännu finnas kvar, äro så väl bibehållna, att de se ut som nyss färdiga. Nedrasande murbruk och hvirflande flygsand hjälpas åt att höja markens nivå, så att den nu torde vara kanske en manshöjd öfver den ursprungliga.

Vi stannade länge i den underbara gamla ruinen. Skuggan därinne hade skänkt oss en smula svalka, och vi började riktigt kvickna till. Men slutligen måste vi dock bryta upp. När vi kommo utanför de söndriga murarne, funno vi till vår förvåning därute tre sadlade bundna hästar, och där bredvid en vattentornister. Strax därpå kom en svart figur ut ur en fyrkantig byggnad midt i templet, som vi ej lagt så noga märke till. Med synbar brådska hämtade han sin vattensäck och återvände dit in. Öfver denna försiktighet får man ej förvånas i ett land, där man kan dö af törst en werst från brunnen. Vi undrade hvad mannen kunde göra här midt i ödemarken och i denna ruin. Vi följde efter honom in i den fyrkantiga byggnaden och funno därinne två andra män, som tysta och andäktiga förrättade sin bön i denna för dem helt säkert utomordentligt heliga byggnad.

Efter att en stund hafva klättrat omkring på kullen och besett hvad som fanns att se, samt tagit några fotografier, satte vi oss i i marsch tillbaka till stationen. Mr Garfield, som var vår ledsagare på färden, roade mig med att påvisa aftryck af olika hästhofvar i den mjuka sanden. På ett ställe turkmanhästens oskodda, fint formade hof, på ett annat sarterns, med tunna, breda skor skyddade hofvar och någon gång kosackens tunga, med hakar försedda sko. Medan jag som bäst var upptagen af detta studium, hördes i fjärran ett egendomligt, monotont, doft ringande ljud, och när jag undrande såg mig omkring, pekade min följeslagare på en karavan, som långt borta syntes röra sig i riktning mot oss. Det var således den djupa tonen af en kamelklocka, jag hört. Vi mötte också snart karavanen och sågo nu för första gången den storartade

Alla förbrukare af koncentrerade munvatten!
pröfven vår nya
Extra koncentrerade ASEPTOL
à 2 kronor per flaska; verksammaste antisepticum; oskadlig; särdeles angenäm, kylande smak; drygast, i längden billigast; mångsidigast nyttig.
S:t Eriks Tekn. Fabrik, Stockholm.

MANSTYP FRÅN ASKABAD.

och egendomliga, af oss så efterlängtade taflan af en i öknen framtågande karavan. Vi passade också på att i vår kamera föreviga denna bild.

När vi slutligen, alldeles tillintetgjorda af värme, åter hamnade i vår järnvägsvaggon, funno vi med fröjd, att vår alltid omtänksamme Wladimir hade samovaren i ordning åt oss, så att vi genast kunde stilla vår brännande törst.

(Jag minns inte, om jag i brefvet från Krasnowodsk, då jag berättade att järnvägsministerns papper förskaffade oss egen vaggon för hela järnvägsresan i Asien, om jag då också omtalade, att med vaggonen följde en uppassare, en rysk soldat, den ofvannämnde Wladimir, hvars uppmärksamhet, vänlighet och påpasslighet vi ej nog kunna loforda.)

KARAVAN I ÖKNEN.

— — —. *Samarkand:* — — —. Ja, nu är man här, midt inne i Centralasien, i Samarkand, som för knappt mer än ett år sedan föreföll mig som en punkt i drömmarnes land. Det är ej stort mer än tretton år sedan det intogs af ryssarne, och här är man nu i den mest orientaliska orient, med blott här och där en strimma af västerlandets kultur. — Järnvägsstationen ligger 6 werst från staden, men här är ej svårt att få åkdon. Vi uppsökte genast den finske löjtnanten A., som var ytterst vänlig, bjöd oss på frukost i militärklubben och följde oss ut för att visa oss staden. Ytterst intressant gammal stad med ruiner af sin forna prakt, af palats och moskéer. Tamerlans graf är här också att se — allt påminner om den forna storhetstiden. Det var månsken, då vi första gången besågo ruinerna — utomordentligt härligt och stämningsfullt.

Andra morgonen begåfvo vi oss, V. och jag, åter till staden och vandrade omkring, åtföljda af en tolk — en pojke, som kunde litet ryska. Vi besågo de härliga moskéerna och utanför staden en graf, ungefär sex famnar lång, där profeten Daniel sades vara begrafven. Vi tyckte, att grafven var förvånande stor, men vår tolk försäkrade, synbarligen fullt uppriktigt, att den var alldeles lagom för den tidens folk. »Så stora människor finns det inte nu,» förklarade han. Vi instämde fullkomligt i denna hans åsikt, men då vi ej kunde återhålla ett litet tvifvel om, huruvida det äfven på den tiden hade existerat *så* väldiga gestalter, kom han fram med den märkvärdiga upplysningen, att det var den egenheten med helgonet, profeten Daniel, att han äfven efter döden sträckte på sig och växte, sekel efter sekel. Vi undrade, hur man kunde veta om den saken, men då kom han med ett ovederläggligt bevis, nämligen att grafkapellet flere gånger måst tillbyggas för att kunna öfvertäcka helgonets oupphörligt tillväxande kvarlefvor. Han sade detta så troskyldigt och naivt, att vi genast funno, att all slags diskussion om saken skulle vara icke blott öfverflödig, utan äfven sårande.

Vi hade mycket trefligt hela dagen och återvände först på kvällen till vår vaggon och S., som varit ganska snäll och huslig under vår frånvaro. Också skördade hon betydligt mycket beröm för sina anordningar. Samma afton fortsatte vi vår resa.

— — —. Taschkent är en vidsträckt, vacker stad af rysk-asiatisk typ. Detta gäller den nya staden, anlagd sedan landet kom under ryskt välde. Här är också sätet för generalguvernören öfver hela ryska Centralasien. Vi gjorde honom vår uppvaktning — han var en vänlig gammal man och inbjöd oss att stanna kvar och dinera med honom, hvilket anbud vi med tacksamhet antogo.

Vi uppvaktade också en general (finne), som till en början var litet stel, men mjuknade upp och lofvade oss ridhästar för morgondagen.

— — —. En härlig ridt på den finske generalens hästar. De väntade oss vid stationen, och just då vi stigit i sadeln, kom generalen själf i vagn och följde oss till sin kasern, där han lät musiken blåsa några stycken till vår ära, medan vi väntade på en polis, som skulle föra oss genom gamla staden. Klockan 10 startade vi från kasernen, med en polis som vägvisare och en soldat efter oss som hedersvakt, båda naturligtvis till häst. Så eskorterade, redo vi i två timmar omkring. Alla poliser ställde sig i gif akt och gjorde honnör, och alla sarterna reste sig vördnadsfullt, där vi stormade fram. Klockan två frukosterade vi på militärklubben; generalen var vår värd. — — — Sedan ströfvade jag på egen hand omkring, drack te hos sarterna, besökte bazaren och hade mycket lifvadt. — — — Jag sökte också efter lämpligt akvarellmotiv, men som solen snart gömde sig i moln, blef det ingen målning af den dagen. Jag ströfvade i stället omkring på smågatorna och lyckades komma in på två gårdar. Det vill säga, jag stal mig in, då gatan händelsevis var alldeles folktom. På gården funnos blott kvinnor och barn, som vid min åsyn flydde undan med förfäran som för den grufligaste fara. Portarne till husen stå visserligen ofta öppna, men portgången är alltid byggd i vinkel, så att man ej kan se in på gården, utan midtför öppningen blott ser en mur. Emellertid såg jag dock, att kvinnorna voro sysselsatta med sömnad och dylikt. Till min stora förvåning blef jag under ett af dessa ströftåg på en sidogata tilltalad af en kvinna, som kunde något ryska. Hon var beslöjad naturligtvis, men slöjan föll åt sidan, och fast hon bet i den för att hålla den kvar, kunde jag dock se, att hon var vacker, hvilket de sartiska kvinnorna i allmänhet tyckas vara. Jag skulle gärna talat litet mera med henne, men hon hade i sällskap ett par andra kvinnor, som gått några steg förut och otåligt väntade henne. Hon begärde en upplysning om någon gata, eller hvad det var, som jag naturligtvis ej kunde gifva, och det var alltsammans.

Det ser ut, som om kvinnorna utförde alla inomhus behöfliga göromål. De bära vatten, bränsle och tillaga naturligtvis maten samt utföra andra göromål i hemmet. Köksattiraljen är af allra enklaste slag och matsedeln har minsta tänkbara omväxling. Spiseln är en grop midt i lergolfvet, där bränslet ligger; kökskärlen bestå af en järngryta på fötter och en tekanna. Maten är antingen pillaff, fårkött med ris, eller också en stufning af några slags rötter, också med fårkött och, jag tror, curry,

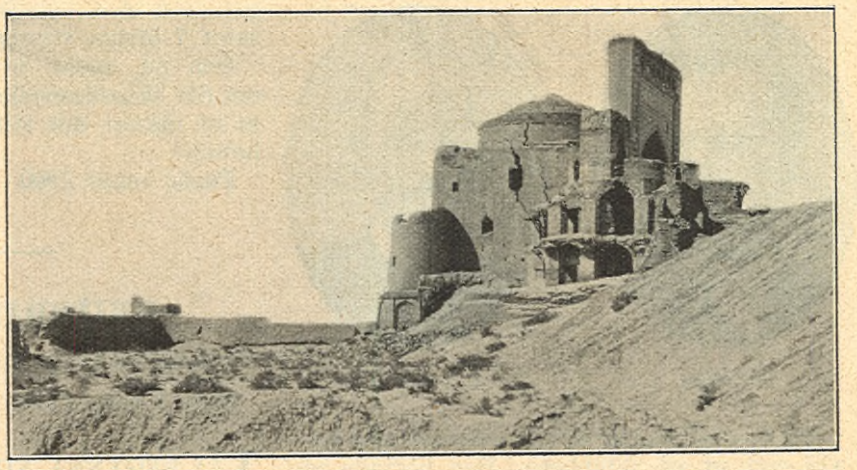

MOSKÉ-RUINEN VID ANAU.

ty det är ett slags skarp, gul sås därpå. Lyckligtvis äro vi ej hänvisade till det sartiska köket, ty vid järnvägsstationen i det ryska Taschkent finnes för ovanlighetens skull en restaurant, där jag exempelvis just i dag ätit förträfflig biffstek och en portion härliga jordgubbar — nu i slutet af oktober!

De sartiska kvinnorna äro mycket flitiga brodöser. Deras broderade bönmattor, sydda för hand med kedjestygn (S. säger, att det heter så), måste fordra ett oerhördt arbete. De ha utmärkta mönster och härliga färger på sitt silke och siden. Hvad en bönmatta är? Ett stycke tyg, något mer än en meter långt och en half meter bredt, ibland af siden och då med en broderad bård omkring tre sidor — ena kortsidan broderas ej. Då muselmannen gör sin bön, utbreder han denna matta framför sig, faller på knä därpå från den icke broderade sidan och böjer sig flere gånger ned så djupt, att turbanen vidrör mattan. Somliga bönmattor äro emellertid blott af filt, utan broderi och mycket enkla. Utom brodering sysselsätta sig kvinnorna också med att väfva band, antagligen på samma primitiva sätt som kirgiserna, som spänna ut väfven (varpen kallar S. det) mellan i marken nedslagna käppar, men jag har ej ännu sett dessa hålla på därmed. Jag har varit litet vidlyftig om detta, men jag trodde, det skulle roa er därhemma att höra något om hvardagslifvet hos sarterna.

I förbigående vill jag nämna, att med sarter menas ett folkslag af persiskt ursprung, som bor bland turkar och turkmener och talar deras språk, men ändå bibehållit sitt eget skaplynne. Sarterna äro muhammedaner och deras lag tillåter dem månggifte, dock inskränkt till fyra hustrur — tre för många, att icke säga fyra för många, efter undertecknads oförgripliga mening. Männen äro jordbrukare, handelsmän, kameldrifvare o. s. v., men vanligen göra de just ingenting — — — —.

(Forts.)

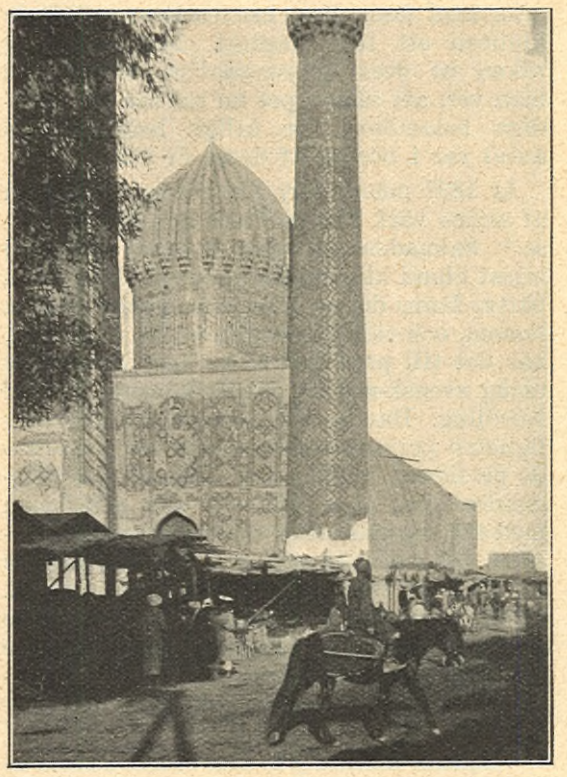

MEDRESSÉ-SCHIR-DAR I SAMARKAND.

A. Jonason foto.

IVAR HALLSTRÖM OCH HANS NYA OPERA.

ÄNNU EN GÅNG residerar Euterpe inom dir. Ranfts teatermurar på Blasieholmen. Samma salong, som för ett par år sedan genljöd af Beethovens, Wagners, Bizets, Rossinis eller Verdis musik, fylles sedan några aftnar af de smekande tonerna från en svensk musikers lyra.

Det är professor Ivar Hallström, hvilken med sin nya sagoopera, »Hin ondes snaror», angenämt öfverraskat publiken, som näppeligen väntat finna så mycken ungdomlig friskhet och smidighet hos den åldrige kompositörens sångmö.

Ivar Hallström har en lika lång som vacker tonsättarbana bakom sig. Född i Stockholm år 1826, ägnade han sig efter afslutade universitetsstudier först åt ämbetsmannabanan; men musikens konst tilltalade honom långt mer än hofrättens protokoll, och då han år 1853 kallades till bibliotekarie hos prins Oscar, beslöt han att på allvar ägna sig åt musikerns kall och blef därför pianolärare i hufvudstaden. Samtidigt utgaf han åtskilliga häften sånger, hvilka vunno popularitet och gunstigt mottogos af kritiken. 1861—72 förestod H. det musikinstitut, som förut innehafts af vårt lands främste romanskomponist, A. F. Lindblad; 1881 blef han instruktör för sångscenen vid de Kgl. teatrarne.

H. kan som tonsättare väl ej räknas med bland de stora och vägbrytande genierna, men i stället äger hans skapartalang förtjänsten af melodiskt behag och mindre vanlig formens klarhet och elegans, Den enkla nordiska visan med sin grundstämning af vemodsfylldt svärmeri är en genre, i hvilken H. kanske lyckats bäst. Men äfven i operettartade sångspel sådana som »Den förtrollade katten», »Mjölnarvargen» och »Silfverringen» har han visat flere af sin talangs bästa sidor.

Hans förnämsta och varaktigaste insats i den nordiska tondiktningen är emellertid, att han skapat en svensk nationalopera. Ty hans år 1867 komponerade »Hertig Magnus och sjöjungfrun» är den första verkliga opera med både svenskt ämne och svensk musikalisk grundfärg, och operan »Den bergtagna», som skrefs sju år senare, torde, trots longörer och vacklande stil, vara det hittills bästa svenska arbetet i denna riktning.

För öfrigt har H. komponerat operan »Vikingarne», »Per Svinaherde», »Granadas dotter», »Neaga» m. fl., baletterna »En dröm», »Ett äfventyr i Skotland» och »Melusina» samt några kantatverk och ett betydligt antal smärre sånger och visor.

Hans nu uppförda opera »Hin ondes snaror» har som sagdt förtjänsten af lättflytande melodi, vivacitet och ett värmande godt humör — det senare så mycket anmärkningsvärdare som den något vimmelkantiga libretton ibland torde satt komponisten myror i hufvudet.

Det utförande, som kommer operan till del, är helt enkelt öfverraskande genom den schwung, den röstfägring och den konstnärliga ans, hvarmed det hela framföres. Hr *Bergströms* Hallifax är en framstående prestation, såväl vokalt som dramatiskt, och hvad som särskildt visar soliditeten i hr B:s talang är den måtta, hvarmed han spelar rollen, som i en mindre vederhäftig artists händer lätt skulle kunna förleda till osmakliga öfverdrifter. Hr *Schücker* som riddar Hugo sjunger sitt parti med glans och bravur, dock bör han undvika att pressa höjdtonerna; aktionen lämnar gifvetvis ännu åtskilligt öfrigt att önska, men det är något som väl kan afhjälpas genom fortsatta studier. Den unga debutanten, fröken *Blenda Nilsson*, utför Marfas roll med öfverraskande säkerhet och hennes synnerligen vackra altröst klingar ståtligt, ehuru tonens ansättning ej alltid är tadelfri. Hr *Lund* som en glad klosterbroder och fru *Meissner* i dubbelrollen af novis och bondflicka representera godt operans komiska element.

Vi meddela i dagsnumret, jämte ett nytaget, utmärkt porträtt af komponisten, en bild af den lifliga slutscenen ur den väluppsatta operans tredje akt, då Hallifax, den onde anden, efter alla de spratt han spelat människorna, själf fångas i en snara, på det att den nödvändiga och välgörande sens moralen ej må utebli.

»HIN ONDES SNAROR» PÅ SVENSKA TEATERN. SCEN UR TREDJE AKTEN. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF A. RYDIN.

UR DAGSKRÖNIKAN.

FRÅN THÉATRE FRANÇAIS' BRAND. M:LLE DUDLAY RÄDDAS UNDAN LÅGORNA.

RÄDDAD UNDAN LÅGORNA. Från Théâtre Français' brand meddela vi i dag den dramatiskt spännande räddningsscen, då en af teaterns förtjusande skådespelerskor, m:lle Dudlay, som redan var kostymerad till middagens föreställning, hissades ned från ett af fönsterna på den brinnande byggnaden.

*

VÅRT SJÖFÖRSVAR PÅ SLIP. Strax utanför Stockholms hamn ligger vid en af Saltsjöns vikar »Finnboda slip», Bergsunds stora skeppsvarfs »uthamn» vid Östersjön. Bergsund ligger som bekant vid Mälaren, och som Stockholms sluss ej tillåter genomfart för större ångare, byggas dessa ute i Saltsjön vid Finnboda. Här hafva äfven de flesta af våra större pansarfartyg gått af stapeln, liksom ock våra torpedkryssare. På den bild vi i dag meddela från varfvet synes längst upp till vänster den bädd, omgifven af väldiga ställningar, från hvilken vårt nyaste krigsskepp, pansarbåten A, en gång skall glida ned att famnas af böljorna, och på slipen ligga fyrskeppen Alma-grundet och Finngrundet. Längst ned till höger ses torpedkryssarne Psilander och Clas Uggla, hvilka nyligen sjösatta, nu med rask fart närma sig sin fullbordan.

*

ETT SKANDINAVISKT MINNESMÄRKE ÖFVER DROTTNING MARGARETA. I Köpenhamn har den vackra tanken väckts att inbjuda till en nationalsubskription öfver hela Skandinavien till resande af ett minnesmärke öfver Kalmarunionens stiftarinna drottning Margareta. Man lär vara ense om, att monumentet bör resas i någon af de forna danska provinserna Skåne, Halland eller Blekinge. Vid det sammanträde, som nyligen hållits i och för saken, utsågos till komitérade att utfärda inbjudning till tecknande af bidrag för Sverige professor Weibull och intendenten vid Nationalmuseum Upmark, för Norge Björnstierne Björnson och professor Bugge samt för Danmark bryggeriägaren C. Jacobsen och arkitekten professor Storck.

Till planens förverkligande ansågs behöfvas omkr. 300 000 kr. Alla nordens konstnärer skola inbjudas till tafian om förslag till monumentet. Platsen för minnesmärket kommer sannolikt att bestämmas genom omröstning af dem, som tecknat bidrag. Bland förslagen är ett att någonstädes i Öresund resa ett monument i form af ett konstnärligt utfördt fyrtorn.

Herden.

Våren besöker jorden,
vinträden gröna stå.
Vallande hvita hjorden,
herdar i marken gå,
sjunga med staf i hand
visor om Österland.

Jsai son i våren
vandrar vid dufvans rop,
drifver de späda fåren,
manar med sång sin hop,
skådar från kullen hän,
vuxen med fikonträn,

Ser mellan blomsterängar
nalkas en gammal man,
undrar bland örtesängar:
Hvadan och hvem är han?
Solen kring gubbens hår
glorians rundel slår.

Stannar nu rörd profeten:
"Yngling, jag länge gått.
Ändtligen hemligheten
nu har sin lösning fått.
Dig jag i drömmen sett,
Gud dig en nåd beredt.

Knäböj, jag dig välsignar,
konung jag korar dig."
Herden i andakt dignar,
tårarne lösa sig.
"Öfver ditt hufvud jag
lyfter mitt horn i dag."

Undrande kiden skåda
ynglingens heta gråt.
Mannen och herden båda
följas se'n tysta åt,
vandra från kullen hän,
vuxen med fikonträn,

Ut öfver gröna jorden,
hän för att Zion nå...
Aldrig med hvita hjorden
David i vall skall gå,
sjunga med staf i hand
visor om Österland.

Fredrik Nycander.

AMATÖRFOTOGRAFER!

Kommen alltid ihåg Idun med lämpliga och trefliga bidrag för vår illustrationsafdelning! För hvarje fotografi, *som införes i tidningen*, betala vi ett arvode af *3 kr. för format intill 9×12 cm., 4 kr. för större format.* Så snart en och samma insändare fått *tio olika bilder antagna och införda* i tidningen, utbetala vi dessutom till henne eller honom

en extra hederspremie på 25 kronor.

Ej använda fotografier återsändas endast om returporto medföljer.

Se för öfrigt närmare uppropet »Till amatörfotograferna» i Idun n:r 2 för i år!

HANS FOSTERDOTTER. BERÄTTELSE FÖR IDUN AF VALDEMAR.

FORTS. OCH SLUT FRÅN FÖREG. N:R.

»JA, JAG SKALL säga till kokerskan.»

Hennes röst var trött och håglös. Richard såg upp på henne.

»Hör du, Elsie, jag undrar, om du är riktigt kry? Du är dig inte lik, blek och mager, inte alls som min glada, käcka flicka.»

»Jo, jag är visst kry, men jag blir alltid melankolisk om hösten, som du vet.»

»Men än är det inte höst. Se ut! Det är ju som den härligaste sommardag.»

I detsamma anmälde betjänten, att »rättaren vill tala med kapten,» och Elsie gick in i salongen och stannade midt för en spegel. Hade hon verkligen blifvit sig olik så märkbart. Ja, hon hade blifvit mager och blek under den tysta kampen mot sitt eget hjärta.

Följande morgon var Richard tidigt på väg till skogvaktarebostället, där jägarne skulle samlas. Snart blef det lifligt i skogen. Hundarnes skall och fina hvisslande läte, då de fingo upp ett spår, blandade sig med kopplens rasslande, bössornas knallar och jägarnes rop. Timmarne gingo fort, vid middagstiden åts en munter frukost.

»Men hvar är Helling?» frågade häradshöfding Roth, och såg sig omkring, då man börjat äta.

»Han kommer där borta. Har du varit bergtagen.»

»Nej, men jag halkade på den våta mossan på en sten, föll och skadade min arm.»

»Får jag se!» Roth drog af honom rocken och sköt upp skjortärmen.

»Men, min bäste doktor in spe, armen är ju vrickad. Han är redan betydligt svullen. Det är nog bäst, att du går hem och lägger på ett kallt omslag.»

Richard närmade sig.

»Då ber jag, att kandidaten går till Videnäs i stället, det ligger tämligen nära; till Hagtuna är en god half mil härifrån. Min hustru är en smula sjuksköterska, och så kan ni ju hålla henne sällskap under tiden, tills vi komma hem. Antages anbudet?»

»Med största nöje.»

»Då följer jag med er, medan herrarne fortsätta sin frukost; jag är snart tillbaka.»

Elsie hjälpte kokerskan att baka pastejer i köket och gick just genom förstugan med den klaraste spiselrodnad på kinderna och ett väldigt, mjöligt köksförkläde knutet på sig, då de båda herrarne trädde in. Hon besvarade förvånad deras hälsning.

»Kandidat Helling har råkat ut för en liten olyckshändelse, han har vrickat armen. Jag lämnar honom nu i din vård, sköt om honom efter bästa förmåga. — Så varm du är! Har lilla frun varit vid spiseln? Nu måste jag gå. Adjö med dig!»

Han gick.

»Vill ni stiga in här så länge?» sade hon, utan att se på honom, i det hon öppnade dörren till biblioteket. »Ett kallt omslag är väl det första, som behöfs, eller hur, herr doktor?» fortsatte hon med ett litet leende.

»Tack, det är det enda, som behöfs.»

»Då skall jag gå efter det, om ni är god och väntar därinne.»

Hon kom snart tillbaka med vatten och bandage. Hon hjälpte honom varligt af med rocken och sköt undan skjortärmen. Hon lade skickligt om den våta linneremsan.

»Gör det ondt?»

»Nej, ni är så lätt på hand. Det är nog inte första gången, ni gör det.»

»Nej, jag har alltid varit road af sådant. Jag förfelade nog min kallelse, då jag inte blef doktor,» sade hon skämtsamt, i det hon drog ner ärmen och knäppte linningen.

»Eller åtminstone doktorinna,» inföll han i samma ton. Elsie böjde sig ned och tog vattenfatet, som hon ställt på golfvet. Hennes kinder voro röda, då hon åter reste sig och gick ur rummet. Då hon kom tillbaka, hade han tagit en bok, som låg på bordet bredvid hennes handarbete. Det var Eliza Orzesko's »Två poler».

»Studerar ni den här för tillfället?» frågade han.

»Jag håller just på att sluta den. Har ni läst den?»

»Ja, jag har läst den.»

»Då kanske ni vill läsa det sista kapitlet för mig?»

Han läste, hon satt midt emot honom med sitt arbete, som hon ibland lät hvila, då hennes ögon fästes på det färgrika, solglittrande höstlandskapet därute.

Han läste de sista orden och lade ner boken.

»Den är utmärkt skrifven, men lämnar ett dystert intryck. Jag skulle aldrig kunna handla, som hjältinnan gjorde. Hon stötte bort honom, fast han var henne så kär.»

Elsie svarade icke strax.

»Men,» började hon, »med deras så vidt skilda lifsuppfattningar och intressen tror jag aldrig, att deras förening blifvit lycklig. Hon var en strängt plikttrogen natur, alltför stark att hängifva sig åt en känsla, som skulle upptagit henne helt och hållet och kommit henne att glömma de plikter, som hon hittills älskat att fylla mot sina medmänniskor och underhafvande.»

»Om hennes kärlek varit starkare, hade den nedbrutit alla skrankor, som den äkta, djupa kärleken gör.»

Hon teg ett ögonblick.

»Kärleken får ej nedbryta alla skrankor, icke hederns,» sade hon sakta.

»Hederns! Ja, hedersbegreppen äro så olika,» sade han, i det han reste sig och gick af och an på golfvet. »Jag har en kusin, som gifte sig med en man, som älskade henne. Fyra år efter giftermålet gjorde hon bekantskap med en man, för hvilken hon fattade djup sympati, som besvarades af honom, och som öfvergick till kärlek. Fast hon visste, att det skulle krossa hennes makes hjärta, omtalade hon allt för honom och begärde skilsmässa. Somliga dömde henne hårdt, för att hon öfvergaf sin make, hvars allt hon var, och sina barn, för att följa den andre, som hon sedermera gifte sig med. Men andra tänkte, att hon handlade hederligare som hon gjorde, då hon sade allt fritt och ärligt, då hon kände, att hennes hjärta var fästadt vid den andre. Hvilket tycker ni, att hon skulle gjort?»

Han stannade framför henne. Hon böjde sig djupare öfver sin sömnad, och hennes röst darrade en smula, då hon svarade:

»Hon skulle sökt öfvervinna sin brottsliga kärlek, stannat hos make och barn och försökt glömma den andre.»

»Hon kunde det icke. Hon var oupplösligen fästad vid honom, och hon trodde sig synda mera, om hon stannade hos sin make och dolde för honom, hur hela hennes själ och håg trånade efter en annan.»

Han tystnade och såg på henne. Hon var blek och såg upprörd ut En misstanke for för en sekund igenom hans själ.

»Nej,» sade hon högt, som om hon velat öfverrösta någon, »hon gjorde orätt.»

Hon kände, att de befunno sig på farlig mark, reste sig hastigt och gick fram till pianot och började bläddra i noterna.

»Spela något,» bad han.

»Hvad vill ni höra?»

»Hvad ni själf vill.»

Hon bläddrade en stund och slog till sist upp Beethovens »Sonate pathethique» och började. Han stod bredvid pianot och såg på henne. Hon kände det, blef het, snodde in sig, spelade galet. Så afbröt hon sig midt i en takt och sade leende:

»Om ni står där, kan jag inte spela en ton rätt.»

Han satte sig i den lilla soffan i fönstersmygen bakom henne och lyssnade till de vemodiga, gripande melodierna. O, att hon vore fri! Fri, så att han hade rätt att säga henne, hur kär hon var honom, rätt att söka vinna hennes kärlek.

Han bad henne, och hon spelade stycke efter stycke, glad att få hålla honom sällskap på detta sätt. Slutligen tystnade musiken och hon såg på klockan.

»Redan så mycket! Då ha vi snart jaktsällskapet här. Hur är det med er arm? Behöfs det ett nytt omslag?»

»Tack, jag tror inte det.»

»Då får ni ursäkta, att jag lämnar er. Jag har litet att bestyra därute,» sade hon, i det hon lämnade rummet.

*

Det var en afton en vecka därefter.

Richard var borta, Elsie satt med sitt handarbete vid den nyss tända lampan i salongen. Dörren öppnades därute, någon trädde genom förstugan och in i rummet.

Då hon såg upp, stod han, som just upptagit hennes tankar, framför henne.

»God afton, fru Bergh,» hälsade Tore Helling. Hon reste sig och tog den hand, han räckte henne.

»Var god och sitt,» sade hon och sköt fram en stol.

»Tack, jag skall inte dröja länge, jag kommer för att säga farväl. I morgon reser jag.»

»Jaså, så snart! Ja, nu är sommaren slut,» sade hon i lätt ton, i det hon klippte af en tråd på sitt broderi. »Det är tråkigt på landet om hösten. Ni reser till Upsala?»

»Ja, nu skall jag arbeta duktigt, så att jag får examen nästa vår.»

»Kanske vi få se er nästa sommar här igen?»

»Det tror jag inte.»

Det blef en stunds tystnad.

»Är kapten Bergh hemma?»

»Nej, han är och jagar hos baron Hallensköld.»

Åter var det tyst några minuter. Så reste han sig.

»Då skall jag säga farväl nu.»

Han gick fram till henne.

»Farväl och tack för i sommar!»

Hon kände, att hans hand darrade, då den mötte hennes.

»Farväl,» sade hon helt sakta.

Han höll hennes hand kvar i sin. Så böjde han sig ned och tryckte sina läppar mot den.

»Elsie!»

Det kom som en kvalfull, snyftande hviskning, fylld af återhållna känslor.

Han kände hennes hand skälfva i sin.

Ännu en gång tryckte han sina läppar emot den, så var han borta.

Hon stod kvar, där han lämnat henne, utan någon annan tanke än den, att han nu hade gått, att hon kanske aldrig skulle återse honom, aldrig mera se in i hans bruna varma ögon, aldrig höra hans röst. Hon återtog sitt arbete, icke en tår kom i hennes brännande ögon.

»Jag får inte tänka på honom, jag får inte tänka på honom, det är en synd, en förfärlig synd,» hviskade hon för sig själf.

Hon gick efter en bok i biblioteket, den första hon fick fatt på, och började läsa. Hon band sina tankar vid boken, hon visste nog, hvart de gingo, om hon släppte dem fria.

När Richard kom hem sent på natten, brann lampan ännu, och Elsie sof, sittande i soffan med hufvudet lutadt mot karmen.

»Elsie,» sade han sakta och lutade sig ned öfver henne. Hon öppnade ögonen och såg på honom med en förfärad blick.

»Har ni kommit tillbaka? Gå, gå, och fresta mig inte,» ropade hon med ångestfull stämma, i det hon reste sig och sköt undan honom.

»Du drömmer, Elsie, det är ju jag, Richard,» sade han och höll henne kvar. Hon såg på honom förvånad och utbrast:

»Åh, jag sof och drömde, då du väckte mig, jag blef så rädd.» Hon ryste.

»Hvad drömde du då?»

»Jag blef rädd för någon och ville springa bort, men kunde det icke, som det ju ofta är i drömmar,» svarade hon undvikande.

*

Under den tid, som nu följde, fattades Elsie af ett feberaktigt verksamhetsbegär.

Hennes lynne var nedstämdt nästan ständigt, och hon var trött, både till kropp och själ, men hon unnade sig ingen hvila. Känslan af, att hennes lif var tomt och saknade innehåll, trängde på henne starkare än någonsin.

Hushållet gick som ett välgjordt maskineri utan henne och hon återtog med ifver sina vandringar och besök till de fattiga och sjuka, hvilka hon under sommarens sista del alldeles förgätit. Var hon då riktigt trött, då hon kom hem från en sådan vandring och tänkte på de tacksamma blickar och de välsignelser, hvarmed hon belönats under dagen, kände hon sig för ögonblicket någorlunda tillfredsställd. Hon läste och spelade mycket mera än förr, men handarbeten, hvarmed hon förut med intresse sysselsatt sig, hade hon nästan alldeles lagt bort. Ty när endast hennes händer voro sysselsatta, flögo tankarne vida omkring, och hon kämpade för att *glömma*.

»Det här duger inte längre, Elsie,» sade Richard, då hon en dag i slutet på november kom hem i skymningen, genomfrusen och våt af regnet efter ett besök i ett af de aflägsnaste torpen under gården. »Fortsätter du på det här sättet, blir du sjuk på allvar. Jag har varit så orolig för dig, du har dröjt så länge i dag.»

Han befriade henne från de våta öfverplaggen och de gingo in i salongen, där en brasa utsände sitt varma sken.

HYLIN & Cos
FABRIKSAKTIEBOLAG
KONGL. HOFLEVERANTÖR.
UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:
VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.
THEA-ROS-PARFYM M. FL.
prisbelönta vid 1897 års utställning med
GULDMEDALJ
Försäljes i våra butiker
8 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16
A. T. 6469. A. T. 2497.
samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

»Jag kunde omöjligt komma förr,» sade hon, gick fram och värmde sina händer vid elden. »Maria var riktigt sjuk, hennes man hade gått för att hämta hennes syster dit. Jag kunde inte lämna henne ensam med de kinkiga barnen, utan väntade, tills de kommo hem.»

»Det var ju snällt af dig, men du måste tänka på dig själf en smula. Jag är rädd, att du förkylt dig, det är inte något trefligt väder att vara ute i.»

Regnet slog mot rutorna, och en hvinande storm susade i de gamla lönnarna.

»Nej, det tror jag inte, jag gick mig varm. Maria var så glad, att jag kom, och jag tycker det är roligt, om jag kan göra någon människa en tjänst. Här hemma går ju allt så bra utan mig, jag har ju ingenting, som jag försummar här.»

Han såg ut, som om han ämnat säga något, men teg och gick ett par slag öfver golfvet. I detsamma anmälde betjänten, att middagen var serverad.

Vid kaffet i biblioteket därefter sade Richard

"Sekelminne."
MINIATYRUPPLAGA af svenska almanackan,

emalj och silfver, 6 kr., förgyld 7 kr. Ett solidt och värdefullt minne från det nya seklets början hos Hofjuvelerare K. ANDERSON, 1 Jakobstorg, Sthlm.

Köp Foulard-Siden!
Begär mönster af våra vår- och sommarnyheter.
Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, Rayé, Cadrillé, Rå- och Tvättsiden för kläder och blusar från 90 öre pr meter.
Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden.
Schweizer & Co., Luzern (Schweiz.)
Siden-Export. (B)

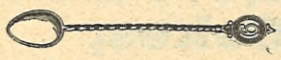
Toddyskedar med nummer
af prima svenskt nysilfver, med förgyllda blad, pris pr duss.
Kr. 10.
JOSEPH LEJA.

Drick ej så mycket
oblandadt kaffe, som alldeles förstör Eder, utan blanda det med Stockholms Kaffe-Aktiebolags berömda Intubikaffe, som gör kaffet godt, helsosamt, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt förhindrar kaffeförgiftning.
Paketer à 25 och 10 öre i alla Speceri- och diverseaffärer. OBS. att firmans namn, Stockholms Kaffe-Aktiebolag, är tryckt å alla paket, ty endast dessa äro verkligt äkta.

Försäljning och 2 års amortering af goda Pianinon o. Orglar. 5 års garanti. Begagnade instr. tagas i byte. Utm. Pianinon fr. 750 kr. Begär priskurant.
C. A. V. Lundholm
28 Hamngatan 28.
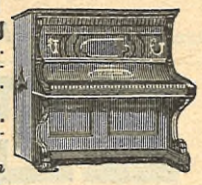

HERM. MEETHS STOCKHOLM.
Största lager af Sybehör och Fodervaror för Damsömnad.
Order fr. landsorten exp. mot efterkraf; franko då den uppgår till 20 kr.

BRAND FÖRSÄKRINGS AKTIEBOLAGET FENIX JAKOBSTORG

MOPS-VALPAR.
5 st. utsökt fina, rasrena Victoria-mopsar, 6 v. gamla till salu. Edv. Hermelin, Axhult. (435)

Vestgötar! Prenumerera genast på VESTERGÖTLANDS DAGBLAD.
Kostar från den 1 april till årets slut endast Kr. 2. 40. (G. 12090)

Stockholms Ambyrå,
Brahegatan 17, anskaffar ammor och barnsköterskor. Fru Cederlöf. Allm. t. 5005.

Elev vid hushållsskola.
Vid Upsala läns hushållsskola i Upsala finnes plats för en betalande elev från den 1 nästkommande april. Elev erhåller bostad och vivre i skolan. Årsafgift 500 kr. Ansökningar insändas till skolans föreståndarinna, fröken H. Milton, adr. Upsala, som äfven lämnar närmare upplysningar.
Upsala i mars 1900.
(G. 12119) STYRELSEN.

FOTOGRAFIER AF CARL XIV JOHANS UTSTÄLLNINGEN, RIKSDAGENS ÖPPNANDE SAMT ALLA NYHETER Å
A. BLOMBERGS ATELIER
5 HERKULESGATAN 5
NYTT: *INTERIÖRER VID MAGNESIUMLJUS UTAN RÖK.*
PORTRÄTTERING I HEMMEN, NU SÅ MODERNT, UTFÖRES SOM SPECIALITET, STORT LAGER AF VYER ÖFVER STOCKHOLM MED OMGIFN.
OLJEMÅLNINGAR TAGAS KONSTNÄRLIGT.
STUDIEBILDER AF GAMLA STOCKHOLM NU PÅ LAGER.
PRISBELÖNT I IN- OCH UTLANDET.

ÖRNS Fru Atelier för Damtoiletter Stockholm, 19 Tunnelgatan rekommenderas i benägen åtanke. Välkänt elegant snitt till moderata priser. Särskild afdelning för beställningar från landsorten, som utföras omsorgsfullt utan profning då ett välsittande lif insändes jämte längdmätt på kjolens bak-, sid- och framväd, och då för ändamålet särskildt konstruerade mekaniska byster inköpts, kan hvarje figur räkna ett välsittande arbete. Finaste rekommendationer öfver hela landet. Förfrågningar besvaras omgående. Telegrafadress ÖRNS, Stockholm. A.)S. T.58410)

O. A. Nilssons Advokatbyrå
Innehafvare:
O. A. Nilsson, Arthur Rockström,
Hofrätts e. o. notarier.
38 Stora Nygatan 38.
Allm. Tel. 2157. Rikstel. 2408.
Kontorstid 9 f. m.—4 e. m. Årsackord på förmånliga vilkor. Engelska och tyska talas. (S. T. A. 64263)

Banyuls Trilles.
Ett aptitgifvande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.
Pris pr butelj kr. 3,50 hos
Högstedt & C:o,
Stockholm, *32 Regeringsgatan*

Hårborttagaren.

Befriar genast från misspryddande hår eller skägg. Pris Kr. 2: 50 + porto pr ask. Expedieras emot postförskott.
Före begagnandet. Efter begagnandet.
Tekniska General-Depôten.
Stockholm, Grefgatan 17.

Lektyr!
Ett antal äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjuda för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:

Idun 1893 (n:r 1 felas)	2: 25
Idun 1894 (komplett)	2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt)	2: 50
Idun 1896 (d:o d:o)	2: 50
Idun 1897 (d:o d:o)	3: —
Idun 1898 (med juln.)	3: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1898	0: 55
Barngarderoben 1898 (12 n:r)	1: —
Kamraten 1894 (n:r 19 felas)	1: 25
Kamraten 1895 (n:r 7 felas)	1: 50
Kamraten 1897 (n:r 18 felas)	1: 50
Kamraten 1898	2: —

Vid rekvisitionen, som skall åtföljas af likvid, torde noga uppgifvas, hvilken af ofvannämnda årgångar som önskas.
Exp. af Idun.

KNEIPP BADEN BORG, NORRKÖPING.
Vinterkurerna (10 okt.-15 maj) mycket verksamma

Mot 1 kr. 35 öre post. erh. (från E. Andersson, Björstad, Kuddby) »Moster Emmas Väfbok», 13 lätta mönster med illustr. till hemväfda tras- och nöthårsmattor. Återförsäljare hög rabatt.

Blommor fr. Rivieran
erhållas i en liten trä-ask fullst. frankerad mot insändande af kr. 1:20 i svenska frimärken till Ankefru Lindholm, Corso Mentana 29, Genua.

Pärmar
till IDUN 1899 finnas att tillgå. Pris 2 kronor.
Iduns Expedition.

Dahls blomstergödning,
bästa medel för blommors och växters snara utveckling, säljes hos de flesta frö- och blomsterhandlande i riket. Ordres emottages af J. R. Nordling, Stockholm, N:r 23 Döbelnsgatan. (S. T. A. 70761)

»Du har ju inte sett de nyutkomna böckerna, som jag fick hem i går. Sätt dig här med ditt arbete, så skall jag läsa för dig det intressantaste jag kan finna. Och se'n, efter jul, Elsie, så resa vi till Stockholm och roa oss en månad eller så, hvad säger lilla frun om det? Jag är rädd, att du går och leds i ensamheten med din gamle man, Elsie?»

Han klappade sakta den lilla smala hand, som hvilade i hennes knä. Hon lade armarne om hans hals och kysste honom, men svarade intet.

*

Tiden till jul gick fort för Elsie. Hon hade så många julklappar att förfärdiga åt alla sina fattiga små skyddslingar och blef glad och varm om hjärtat, då hon såg deras oförställda förtjusning, då de fingo mottaga sina gåfvor och betraktade henne, som om hon varit julängeln själf. — En månad därefter reste hon och Richard till Stockholm. Hon bevistade baler och middagsbjudningar, teaterföreställningar och konserter och försökte inbilla sig själf, att hon hade roligt.

En gång såg hon Tore Helling. Det var på gatan en kväll. Han kom på samma trottoar som hon i sällskap med två herrar, men då de voro några steg från hvarandra, gingo de öfver gatan.

Han hade icke känt igen henne. Mager och blek hade han blifvit, helt olik den glade, lefnadsfriske yngling, som hon mötte i den grönskande, doftande skogen, då sommarsol lyste från klarblå himmel. Men hans åsyn ref upp det halfläkta såret i hennes hjärta och kom det att blöda på nytt. Den natten kom icke en blund i hennes ögon, och dagen därpå bad hon sin man, att de skulle resa hem.

Hon var glad att komma tillbaka till Videnäs och återtog sitt gamla lif.

Några veckor senare var hon på besök hos Roths. Flickorna och hon sutto och pratade i skymningen, då Lisa Roth sade:

»Mins du Tore Helling, som var här i somras, Elsie? Han har nu tagit sin examen, och kan du tänka dig, hvad han tagit sig för? Jo, han har träffat på en rik engelsman, som utrustar en expedition till Afrika, och nu följer han med honom dit. Hans föräldrar äro rent förtvifladе öfver det, och det är då inte att undra på. Han var annars rätt treflig, vi hade riktigt roligt med honom i somras.»

Och så fördjupade de sig i minnen och äfventyr från den tiden och märkte knappt, att Elsie var tystare än förut. Nog klappade hennes hjärta fortare, då hon hörde Lisas ord, men hon kände med glädje, att allt hvad hon stridit och lidit, nu hade belönats, ty hon hade börjat *glömma*.

Efter den dagen var hennes lynne gladare och lättare än förut, men frampå våren blef hennes hälsa klen. Först ville hon icke höras talas om att rådfråga läkare, men på Richards böner reste hon slutligen till staden där deras husläkare bodde. På kvällen, då hon kom hem, tog Richard emot henne med den oroliga frågan: »Hvad sade han?»

Hon lade af sina ytterplagg och gick in i biblioteket utan att svara.

»Elsie!» Han kom fram till henne och såg, att hon var mycket blek, och fast hennes ögon voro fulla af tårar, var det ett uttryck i dem af gränslös lycka. Så lade hon armarne om hans hals och hviskade något till honom. Ett ögonblick stod han tyst. Så drog han henne intill sig med ett jublande: »Elsie, min lilla älskade hustru, är det verkligen sant!»

»Ja, Dick, och jag är så glad, så outsägligt glad!» — Hon dolde hufvudet vid hans bröst och brast i gråt. Tårarne sköljde likt ett ljumt vårregn bort all sorg och allt missmod ur hennes själ, och hon hviskade:

»Jag tyckte förr, att jag icke hade några plikter att fylla här, Dick, att jag icke försummade något här i mitt hem. Men det gjorde jag, jag försummade dig, dig, som är mig kärast af allt. Förlåter du mig det, älskade?»

Hon såg upp, mötte hans blick och behöfde intet svar, och hon fortsatte:

»Aldrig, aldrig skall jag nu finna mitt lif tomt och innehållslöst, ty jag får den största, den ljufvaste lifsuppgiften af alla, en moders!»

DE NORSKA FOLKVISEAFTNAR, som hr och fru Lammers under den gångna veckan beredt oss, ha artat sig till högtidsstunder af en egenartad musikalisk njutning. Det underbara »Draumekvædet», en visionär folkdikt med anor ända från 1300-talet, förtäljande om hvad Olav Åsteson skådade under sin trettondagslånga julsömn såväl i »heite helvite» som »ein deil av himerike», fick en synnerligen verkningsfull tolkning af hr Lammers, och trots sin tungsinta melodiska enformighet höll den 40 strofer långa sången, tack vare föredragarens nyanseringskonst, ända till slutet åhörarnes intresse fånget. Den öfriga delen af programmet var af lättare art, det humoristiska elementet särskildt dominerande. Just för denna naiva folkliga humor finna också både hr och fru Lammers de allra bästa uttryck, och visor sådana som de båda Bådn-låtarne (vaggsångerna), Ho Guro, Dalebu Jonson, Kjell, Han Mass å han Lasse, Det var ein gang ein stein m. fl. ryckte publiken med sig med omedelbar makt. I ett som allt var det af stort intresse att få göra bekantskap med vårt broderlands folkvisediktning, så ypperligt tolkad, och man är Nordisk förening all tack skyldig för dess vackra uppslag att genom dessa äkta norska, konstnärer spinna en ny tråd af förståelse mellan svenska och norska hjärtan.

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
11 Birgerjarlsgatan 11.
Rådfrågningstid 1—2. — Allm. tel. 13057.

Tandläkare Sjöquist
Drottninggatan 68, Stockholm.

TANDLÄKARE
G. G:son Hård af Segerstad,
Alma Hård af Segerstad
Birger Jarlsgatan 13, I tr.
Rikstel. 2048. Allm. tel. 8646.

TANDLÄKAREN
Arthur Wijkander,
Skeppareg. 4, n. b., 2:a huset fr. Strandv.
Rådfrågningstid 11—2. Allm. tel. 15797.

Kurser i
Sjukgymnastik och Massage
gifvas af medicine kandidat A. Kjellberg, legit. sjukgymnast. Prospekt på begäran. Adr.: Stockholm, Mästersamuelsg. 64. Allm. tel. 667. (S. T. A. 70389)

Kronisk Snufva och Svalgkatarr
behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af
Professor G. Cederschiöld.
Träffas hvardagar 2—4. *Engelbrektsg. 5.*

Damhårarbeten.
Peruker, Benor, Flätor, Länkar m. m. i tusental hos Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

Medlet är funnet
och ingen behöfver numera besväras af röda och nariga händer, hård och grof hud, frostsprickor eller andra mindre sårnader i huden. Starens Hud-cream är ett hastigt och säkert verkande medel. Pris 1 kr pr burk. Profburk franko mot 1: 20 i sparmärken, (ej frimärken). Postförskott 1. 35. I parti hög rabatt. Återförsäljare sökas.
Tekniska Fabriken Staren,
KINNARED. (301)

Praktisk Handarbetskurs
i klädnings- och linnesömnad samt konstväfnad anordnas 1 april. Pris för 3 månaders kurs 60 kr. Elever, som önska helinackordering, emottagas.
Fru OLGA ZETTERLUND, Gnesta.

SUNLICHT TVÅL ÄR BÄST OCH BEQVÄMAST

Lager hos
Rudolph Jeansson,
Stadsgården 14 A,
Stockholm.
Allm. tel. 3474.

BRANDER & C:o,
Stockholm, Paris,
London,
Herr- o. Damskrädderi
Sturegatan 24.
Allm. Telefon 8828.

1-öres KEX,
utmärkt välsmakande rekommenderas till kaffe och té, finnes hos hrr speceri- och delikatesshandlare.
Aktiebolaget Örebro Kexfabrik.

Doktor F. Lendgiels'
äkta patenterade
Björk-Balsam.

Denna balsam borttager finnar, fräknar, lefverfläckar, solbränna, näsrodnad, pormaskar och andra hudåkommor.
Bestrykes t. ex. om aftonen ansiktet eller andra hudställen med denna björkbalsam, så afskilja sig följande morgon nästan omärkliga fjäll af huden, hvilken därigenom blifver bländande hvit och mycket fin.
Ett krus balsam kostar 3: 50. Den därtill hörande Opo-pomada och Benzoes-tvål säljes à 1 kr. pr st. eller 5: 50 satsen.
Med hvarje krus följer bruksanvisning jämte flera intyg af kände, framstående läkare om dess utmärkta och välgörande egenskaper. Försäljes i Stockholm hos
Ivar L. Bohman,
53 Drottninggatan 53.
Obs.! Sändes till landsorten mot insänd likvid, postförskott eller efterkraf.

Stockholms Tattersall.
Kroppsrörelse är hälsa.
Ridning är en den bästa och nyttigaste kroppsrörelse.
Ridlektioner för nybörjare. Ridkurser. Ridklubbar med musik. Undervisning i terrängridt.
50 lektionshästar.

Trädgårds- och Konstskola
för damer och herrar börjar 1 april i år å den natursköna Malmsjö herregård nära Tumba station. Härmed beredes alla årstider, under stärkande vistelse på landet, tillfälle till studier och praktiskt arbete. Således lämplig rekreationsort för öfveranansträngda personer, som behöfva ombyte af verksamhet, eller hvilka i stillhet vilja studera. Prospekt och närmare underrättelse ges af fröken S. Giöbel, och af vaktmästaren i Konstföreningen, 10 Västra Trädgårdsgat., Stockholm. (G. 95951)

FÖR FAMILJEDÖTTRAR meddelas i privat bildadt hem undervisning i klädsömnad. Eleverna sy endast eget arbete. Riddareg. 60 I. *Fru V. Hallman.*

Oöfverträffad till frambringande af en vacker hud.
KALODERMA
• KALODERMA-GELÉE ❋ KALODERMA-TVÅL •
F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE.
Erhålles å Apoteken samt 1:sta klassens Parfymeri- o. Frisér-Affärer.

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.
Stenkol, Cokes,
1:a maskinkrossad **Anthracit,**
bästa bränsle för illuminationskaminer och värmenecessärer.
Carré-Briketter
för kokspislar, kakelugnar, strykugnar m. m.
Allm. tel. 2288. Kontor: *22 Skeppsbron 22.* Rikstelefon 427.
Allm. tel 6019. Försäljning: *5 Strandvägen 5.* Rikstelefon 2220.
Allm. tel. 6198. Filial: *1 Parmmätaregatan 1.* Rikstelefon 2012.

Sveriges första kvinnliga trädgårdsskola
börjar sin andra kurs den 1 maj. Kursen kommer att räcka till den 1 oktober.
Vid Espenäs beläget invid Stora Hjälmaren, kommer skolan att nu och för framtiden vara belägen.
Undervisning meddelas praktiskt och teoretiskt i all trädgårdsskötsel, konservering och inläggning af grönsaker, bär och frukt, bakning, biskötsel, höns, ankors och mindre djurs vård.
Biträdande lärarinna, som med högsta betyg genomgått prostinnan Nora Pöyhönens i Haapavesi trädgårdsskola.
Hel inackordering, pris 50 kr. i månaden. Pris för undervisning 75 kr. för hela kursen.
Vidare meddelar undertecknad
Fru **Stina Swartling,**
f. *von Hofsten.*
Adress Örebro.

CRÈME SIMON
pour les soins de la PEAU
SAVON à la Crème Simon ❋ POUDRE SIMON PARFUMS Violette - Héliotrope
J. SIMON, 13, rue Grange batelière, PARIS

Här var det,

som upplysning lämnas, att Visitkort, Stämplar, Sigill, Korta Varor m. m. erhållas fördelaktigast hos

JOHN FRÖBERG, Finspong.

Illustrerad priskurant gratis, ej franko.

mycket på rummets utstyrsel i öfrigt, om det är vackert eller ej. En egen smak bör väl i öfrigt få verka afgörande.

Olga.

— Ja, om konstväfnaderna verkligen äro vackra och »stilenliga», men då blifva de allt rätt dyrbara. Ur hälsosynpunkt är det icke att rekommendera, ty dylika väfnader äro utmärkta bacillsamlare och bra dammgömmor.

Esbe.

N:r 101. Kompositören är Artimieff, och valsen finnes intagen i samlingen Salongsalbum del 4. Pris 2: —. Finnes ej separat i svenskt förlag.

Oraklen i Ö.

N:r 102. Enligt af en fackkunnig inhämtade uppgifter torde det ej löna sig att komma till Finland för att meddela undervisning.

Mina Iloinen.

N:r 103. Tag till varp tvinnadt bomullsgarn n:r 10, en i solf, 2 i en sked, som utgör 50 på fem och en half centimeter. Solfva öfver 6 skaft sålunda: 1 2 3, 1 2 3, 1 2 3, 4 5 6 4 5 6, 4 5 6, 1 2 3, 1 2 3, 1 2 3. Knyt till första trampan snöre från 1:sta och 6:te skaftet. Till andra trampan snöre från andra och femte skaftet. Till tredje trampan snöre från tredje och fjärde skaftet. Trampa efter hvarandra. Tag varpen ljusblå, inslaget mörkrödt. Blir randigt på längden.

Moster Emma.

N:r 104. I den tapisserihandel, där ni tager garnet, får ni ju alltid mönster. Ordspråk som passar bra kan ju vara: »till god vän är vägen lätt, vore han än fjärran faren». Eller också: »tala är silfver, tiga är guld.

Moster Emma.

— Sy den på yllestramalj och med gobelinstygn. I J. Kulles »Svenska mönster för konstväfnader och broderier» finner ni önskade mönster i färger.

Olga.

— Vänd er till fru Eva Kulle (inneh. firman Jakob Kulle), Drottninggatan 36, Stockholm; där finnes ett rikhaltigt lager af hvad ni önskar, såväl till broderier som till konstväfnader. Färgen beror ju på hur det kan stämma med matsalstapeterna; ehuru hvitt ju går till alla färger, bör det undvikas såsom varande i superlativ grad opraktiskt. Linneväf är naturligtvis varaktigare än bomullsväf.

Esbe.

— Sy väggbonaden på hvit bomullsjavaväf, hvilket blir prydligast. Mönster fås i hvarje tapisseribod. Passande färger äro: rödt blått och gult. Ett par lämpliga ordspråk lyda: »Litet och godt är en lycklig lott». »Liten fågel, litet bo, litet hus, liten sorg.»

Oraklen i Ö.

N:r 105. Menas: »du tänker, att jag är lycklig och borde väl vara nöjd», äro orden af Hugo Montgomery Cederhjelm och musiken af Carl Valentin.

Lg.

— »Den lyckliga» af Valentin, som börjar: »Det är den gamla sagan blott» etc.

Oraklen i Ö.

N:r 106. Mamman torde efter råd och lägenhet gifva sin dotter utstyrsel. Trefligast är att märka duktyget med hvitt samt de andra linnesakerna med rödt. Är man svag för sitt adelskap, kan man sätta krona öfver monogrammet, dock användes detta numera ej så ofta.

Oraklen i Ö.

— Allt eget, eller s. k. gånglinne, märkes endast med initialerna till brudens flicknamn, monogram eller två skilda bokstäfver, i rödt eller hvitt, det är en smaksak. Allt finare duktyg bör märkas med hvitt, hvardagsduktyg, lakan och handdukar kan lika väl märkas med rödt och kan i öfrigt märkas endera som gånglinnet, eller ock med initialerna till bägges tillnamn. De, hvilka äro berättigade att hafva krona ofvanför monogrammen, försumma sällan att använda denna rätt, oberoende af smaken och modet. »Omodernt» torde det därför aldrig blifva.

Olga.

— 40 par lakan, 40 par örongått, 24 borddukar, 20 dussin servetter, 20 dussin handdukar, 12 filtar, 12 stickade täcken. Af fruntimmersunderkläder 3 dussin af hvarje sort, 3 dussin strumpor, 12 par skodon. En hvit, en svart och en blå sidenklädning, 7 ylleklädningar, 12 par handskar. En supékappa. De fina dukarna märkas med hvitt, de tarfliga med rödt. 12 par lakan märkas med rödt i korsstyng, de öfriga med höga monogram i hvitt. Allt märkes med brudens flicknamn.

Moster Emma.

N:r 107. I Stockholm säkrast hos Handarbetets vänner, Brunkebergstorg 18. Vänd er till fröken Anne-Margrete Hamilton, som är föreståndarska för väfskolan. Till Pariserutställningen sänder Handarbetets vänner bland annat en stor gobelin, väfd efter artisten Carl Larssons kartong.

Esbe.

N:r 109. Ray, Boy, Fix, Hej. Bob, Hipp; föreslår

Mina Iloinen.

— King, Boy, Fley, m. fl.

Olga.

— Trefligt hundnamn »Tusse» är, »Adde» också duga plär.
Därpå ej fundera mer,
Eljes finns det många fler,
Truls och Tor och Finn och Frej,
Piff och Paff och Hipp och Hej.

Muntra fruarna.

— Om »Tusse» och »Adde» ville uppkalla sin lilla hund efter mina hundar (som ju för resten äro ovanligt bildade och belefvade djur) så heta de »Betty» och »Larsson».

Moster Emma.

N:r 110. Skicka pojken till landet en tid.

Hugo.

— Har hört sägas, att närsalt skall vara ett förträffligt medel för ernående af aptit. Köp en burk på försök och tillsätt däraf helt litet i maten frukost och middag. Ingen bismak lär kunna förmärkas.

Olga.

— Ett särdeles egendomligt fall med er lille gosse. Troligen ligger felet i dieten. Låt honom äta mycket frukt, men ej för ofta. Undvik så mycket som möjligt kött. Gif honom i stället föda ur växtriket. Detta är det enda och naturligaste medel och hjälper säkert, blott ni håller i, hvilket ej bör vara svårt, då barn i allmänhet bruka tycka om sådant.

Anna.

N:r 111. Hufvudsakligast användas lingon, vinbär eller krusbär, äfven äpplen. Ni kan skaffa er ett litet häfte, med titeln »Vinberedning utan drufvor» af M. Chevalier, utgör n:r 33 af Allmännyttigt handbibliotek och kostar 50 öre.

Olga.

— 1 pund svarta vinbär repas af stjälkarna och läggas tillsammans med 7 skålp. hallon och 17 skålp. röda vinbär, på en ankare. Kokande vatten hälles på bären, så att ankaren i det närmaste blir full, blott litet jäsrum lämnas. Så står ankaren 3 dygn i köket, därefter hälles ett och ett halft kvarter brännvin på lagen, ankaren sprundas väl och lägges i källaren. Efter 6 veckor silas bären genom en duk från saften, som buteljeras och hartsas. Man lägger de frånsilade bären åter på ankaren och slår vatten öfver dem. Då saften användes frånsilas bären.

Tant Beata.

N:r 112. Krusbär tagas ganska omogna och kokas med en smula vatten till ett hårdt mos, som passeras varmt. När moset är kallt, väges det och tages lika vikt strösocker, hvarmed det sättes öfver elden att under jämn omrörning uppkoka. Man ser noga efter när de första bubblorna uppstiga, hvarefter marmeladen får koka 10 minuter under beständig omrörning och uppslås sedan att kallna.

Oraklen i Ö.

N:r 113. Med renad terpentin eller benzin.

Stella.

N:r 115. Insänd adress och porto till Iduns Expedition.

— Att sätta upp ett hönseri är en affär, som aldrig bär sig annat än som binäring till fisksalteri, korffabrik, slakteri eller landtbruk, d. v. s. att ingen hyra, ingen arbetskostnad får beräknas, men däremot värdelöst affall gratis. För resten vilja inga tjänare numera sysselsätta sig med dylikt arbete. Försök förr, om ni är stark, med en strykinrättning. Skulle tro, att en dylik, liknande dem i Stockholm, skulle gå bra i Norrköping.

Moster Emma.

N:r 122. I 4:de häftet af Bibliotek för Violinister förekomma några trefliga duetter. Begär eljes katalog i någon bok- eller musikhandel eller låna hem och pröfva på ett och annat.

Stella.

Ett stort parti färdigsydda Lakan
och **Örngått** af extra prima väf säljes af en händelse till nedanstående billiga pris:

Oblekta Lakan:

storlek:	126×210 cm.	142×240	156×240
	1: 50 pr st.	1: 75	2 kr.

Blekta Lakan:

storlek:	120×210 cm.	135×240	156×240
	1: 75 pr st.	2 kr.	2: 50

OBS.! Örngått 55 öre pr st. Blekta Örngått 75 öre pr st.

ZEDERFELDT & HANSEN,
6 Observatoriegatan. Rikstel. 2703.

TIDSFÖRDRIF

CHARAD.

Mitt första ha vi varit alla,
Vi, som nu läsa detta blad.
Med rätt och orätt plär man kalla
Den tiden ständigt lugn och glad.
Mitt andra, än syperbt, än dåligt,
Man finna plär hos hvar och en.
Det följer med... det låter tåligt
Sig trampa emot sand och sten.
När man mitt hela utnött har,
Man finner sig så klok och rar.

TREKANTGÅTA.

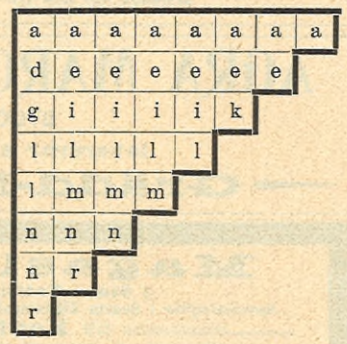

Ordna bokstäfverna i ofvanstående figur, så att orden i de hvarandra motsvarande våg- och lodräta raderna blifva lika.

FANNY.

LOGOGRYF.

Du hyser mig och lycklig är
Och har ibland ej annan lycka.
Ty ofta kärlek jag beskär
Och vänskap rikt jag gifva plär,
Och rosor, som din trefnad smycka.
Jag intet är — och jag är allt,
Beror på hur mitt väsen fattas,
Men troligen det hem blir kallt.
Liksom det samlif utan salt,
Där ej i någon mån jag skattas.
Och fast jag alltså är din vän,
Mer kär ju mer jag dig bedårar,
Du såg mig aldrig nånsin än,
Om ej med själens öga, se'n
Jag gifvit nog af lust och tårar.
Jag hyser dig i sommarns dag,
Då all natur'n i fägring strålar,
Då fågeln slår sin längtans slag
Och blomman ler med blygt behag,
Och hämtar dagg i späda skålar.
Då ofta i min stilla famn
Du glömde oro, harm och äflan
Samt guld och glans och börd och namn,
Och lycklig var förutan täflan.
Som då jag var, du klart mig såg,
Och denna anblick dig förnöjde,
Om jag vid skogens mynning låg,
Om invid strandens klara våg,
Jag mina lätta former höjde.

I delar fem jag nu dig ger,
Hvad vinden mäktar åstadkomma,
Och hvarvid ofta nog du ser
Hur bladen fälls af mången blomma.
Ett instrument för fredligt värf,
Som dock därjämte kan ge döden.
Hur var det, om du blef för kärf,
När icke alls det var af nöden.
Hur ses du ofta mot ett mål,
Som vackert uti fjärran hägrar.
En handling, där man icke tål
att den, som röster har, dem vägrar.
Hvad aldrig än haft vattuskräck,
Det syns af platsen, där det finnes.
Med jag framför, hvad du helt käck,
Som liten sade, om du minnes.
Hvad maten vara kan ibland,
Och sämjan äfvenså, dess värre.
Hvad den plär gå vid skogens rand,
Som icke är sin egen herre.
Hvad sjunges om och om igen,
När man ej ord för stunden äger.
Hvad om dig själf och om din vän,
Gemensamt någon gång du säger.
Och sist ett ord på bref du sett,
Som ej är svenskt, men mycket brukadt
Och borde, mera än som skett,
Af denna orsak blifva »stukadt».

C. G.

Specialité:
* * * **Glas- och Porslinsserviser.**
Profver & prisuppgifter på begäran.
G. Johanson.
Kosta Glasmagasin.
24 Regeringsgatan 24

VINDELGÅTA.

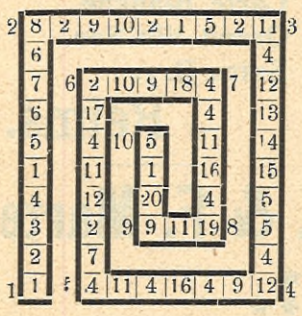

Siffrona i ofvanstående figur utbytas mot de bokstäfver, som de representera. Äro dessa rätt funna, bilda de följande geografiska namn.

1—2, stad i Ryssland;
2—3. stad i England;
3—4 historisk plats i Sverige;
4—5, flod i Nordamerika;
5—6, stad i Schleswig;
6—7, stad i Spanien;
7—8, kanton i Schweiz;
8—9, kanton i Schweiz;
9—10, stad i Tyrolen.

De bokstäfver, som därvid infalla i de 10 hörnrutorna gifva i sin ordning, rätt ordnade, namnet på en världsdel.

FIX.

ENGELSK ORDSPRÅKS-ARITMOGRYF.

1	1	2	3	4	5	6	7
2		8	9	10	11	12	
3			8	5	1		
4		1	2	13	8	10	
5	7	14	8	1	11	15	10
6	4	7	16	8	1	6	5
7	11	17	8	18	16	5	19
8		8	10	20	1	7	
9		4	9	8	12	7	
10		11	19	15	10	4	
11			21	11	7		
12			11	14	7		
13				5			
14				13			
15			11	8	22		
16	19	7	23	9	15	12	24

Orden betecknа: 1) blomma, 2) mansnamn, 3) gud, 4) stad i Europa, 5) frukt, 6) fisk, 7) kompositör, 8) kvinnonamn, 9) ö 10) skönhetsmedel 11) sydsvensk järnvägsstation, 12) hälsoort, 13) vokal, 14) konsonant, 15) räkneord, 16) mansnamn.

Äro orden rätt lösta, bilda bokstäfverna i den lodräta mellersta radens rutor, lästa uppifrån och ned, ett engelskt ordspråk.

MOSTER LISA.

OMKASTNINGSGÅTA.

Riplåt, träd;
Nitasju, fruntimmersnamn;
Päpastor, maträtt;
Mildaneta, land i Europa;
Rönnhengi, fabeldjur;
Storebrot, renhållningsverktyg;
Helgruska, nedslående;
Död i seger, kan en handling blifva;
Peparnätkön, krossande;
Tappända, sjukdom.

Äro de rätta orden funna, så gifva begynnelsebokstäfverna namnet på en fågel.

ÖJA.

Köp 4711 Eau de Cologne
(blå och gul etikett.)
DEN ÄR DEN ÄKTA, STARKASTE, VARAKTIGASTE, MEST UPPFRISKANDE OCH STÄRKANDE
Begär alltid märket 4711 och refusera imitationer.
Försäljes uti alla välsorterade parfymerier. — Generalagent i Sverige för Parfumerie 4711, Köln EMIL BOSTRÖM, *Norrlandsgatan 29*, Sthlm.

Stomatol-Tvål
beredd af de finaste oljor, är till följd af sin stora Stomatolhalt utan gensägelse den bästa i handeln förekommande tvålsort för hudens rationella vård. (B)

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 11.

CHARADEN: Ref-orm.

LOGOGRYFEN: Breflåda: Balder, Falb, ferla, laber, blår bråd, felb larf, fåra, låda, bal, aber, eld, blad, får, lof, ref, bad, Elba, ål, åder, Åre, dåre, arf, dal, fader, bål, bard.

ANAGRAMMET: gata, taga, agat.

LÄNKGÅTAN: skola: sko, ko, kol, Kola, Ola.

CIRKELGÅTAN: Skomakaren: sko, ko, kom, omaka, makar, kar, ren.

BREFLÅDA

»ARSPRENUMERANT». Eder skrifvelse vittnar lika mycket om oförstånd som om illasinnad klandersjuka. Ni tycks föreställa Eder, att vi platt intet annat ha att göra på vår redaktionsbyrå än att dag ut och dag in granska täflingslistor och att tidningen för öfrigt alldeles sköter sig själf. Dessutom skall man, enligt täflingsreglerna, vara minst halfårsprenumerant på Idun för att få deltaga, så att vi ha alls icke något särskildt intresse af att förhala afgörandet in på 2:a kvartalet, som ni så nobelt insinuerar. Vi göra vårt bästa, och därmed får Ni låta Eder nöja, Ni som alla andra. Betecknande för öfrigt, att Ni är den enda bland 7.200, som visat en så ful form af otålighet!

LILLA DADDA. Kan Ni ge oss anvisning, hvart vi skola vända oss med begäran om porträtt och upplysningar, så gärna!

E. W. Det lilla kåseriets innehåll är väl obetydligt, för att det skulle komma till användning i det stora öfverflöd af bidrag, som vänta på plats.

ELLAN. Det där var riktigt sötsaker för papperskorgen, den läckergommen!

ELLA W—G. Hasselbacken har öppnats och skalderna stämma sina lyror till vårens lof. Så nu är det väl bäst att Bore packar in med det första, om han ej vill bevittna hur — som Ni så målande skildrar det i er »Vårstämning»:
»uti soldrucken vällust blottar
våren sin svällande barm,
ekorrn famnar små tallkottar,
myser och åter sig varm,
hoppar sen lekfullt från gren till gren
i Graziers lätta språng,
med lärkan och svalan och trasten
skogsnymfer små blanda sång.»

B. J. »Det var ju ingenting» — för Idun!

AMARIK STERNY. Edra dikters öde? Jo —
»de sjunga ej mera i jublande ton
sitt hjärtas durmelodier,
men gnola med dämpad, mollstämd röst
(i papperskorgen) sina hemliga harmonier.»

H. Våra förråd i manuskriptväg äro för närvarande så öfverfyllda, att vi, tyvärr, ej kunna ha nöjet tänka på detta.

»OKUNNIG». Annonspriset är 18 öre pr. m.m. och minimipriset å »platssökande» och »lediga platser» 1.50 pr. g.

REDAKTIONEN.

Ren honung
1: 35 kg.
Saffran, Anis, Fenkål, Kummin, Kardem., Kanel, Mandel, Vanilj, Cedro-, Bittermandel-, Pomerans- och Vaniljolja m. fl. essencer, Jästpulver, äkta Kanel, Senap, Succate, Pomerans- och Rosenvatten, allt bästa varor och billigaste priser hos
WILH. BECKER,
Kungl. Hofleverantör,
5 Malmtorgsgatan 5.
STOCKHOLM. (4)

Husmödrar! Spara
är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hushållspenning!
Huru göra en verkligt stor besparing? Jo, använden i Edra hushåll **Pellerins Margarin, Göteborg,** som är *bäst, drygast* och *billigast!*

Kemiska Analys-Byrån
Regeringsgatan 18, Stockholm,
utför **arsenikundersökningar**, kemisk undersökning å **närings-** och **njutningsmedel** med hänsyn till för hälsan skadliga ämnen eller näringsvärde, å **husgerådsartiklar, kokkärl** o. s. v. med afseende å närvaro af giftiga metaller m. m m. m. samt meddelar **råd** och **upplysningar** i hvad till hushållskemiens område hörer.
Gunnar Paijkull, Handelskemist.
Rikstel 4284. Allm. Tel. 159

1:sta klass familjehotell

Malmstens Hotell,
Mäster-Samuelsg. 63, Stockholm.
rekommenderar sina bekväma rum.
OBS.! 2 minuters väg från Centralstation.
Badrum. Allm Telef 12514.
Vaktmästare möter vid alla tåg!
(G. 96202)

Tidaholms Fantasimöbler,

rikhalt. urval i fornnord. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Uppgif önsk. förslag och begär priskurant.
Försäljningsmag. Beridarebansg. 27, Sthlm.
Tidaholms Bruks Aktiebolag, Tidaholm.

Prima torr Björk-, Al- o. Barrved samt Anthracit, Kol o. Kokes
hos
J. O. OLAUSSON,
ROSLAGSGATAN,
midt för Tegnérgatan.
Allm. Tel. 62 79.

Lampan Oriental,
Glaslampa i tulpanform och i olika färger, höjd 22 cm. — Förtjusande prydnad på ett dukadt bord. Effektfull rumsdekoration. Pris 75 öre. Till landsorten 4 st. i sorterade färger mot efterkraf 3 kr. Återförsäljare hög rabatt.
M. Puttkammer, Drottningg. 53.

I den finare Specerihandeln

GÖTEBORGS KEX
Enda i landet — **Efter Engelsk metod**

Guldmedalj
1891 ✻ 1896 ✻ 1897

Kongl. Hofleverantör

Orebro Albert & Marie Kex
rekommenderas.

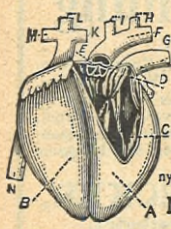

Genom att dagligen taga
3 Capsuloids
frambringas tillräckligt nytt rödt blod för att fylla
människohjärtat.
Tillverkas endast af **CAPSULOID COMP.** 31 Snow Hill, London.

Dr Campbells Capsuloids innehålla endast naturligt upplöst järn, utdraget ur rent, friskt oxblod. Erhålles å alla apotek à kr. 2 50 för ask. (G. 95970)

Züricher-Sidentyger
till fabrikspriser franko och tullfritt från 50 öre pr meter till kr. 20.

Rekvirera profver af våra nyheter i svarta, hvita & kulörta sidentyger. Gediget urval till **bal-, sällskaps-** och **promenadtoaletter.**
Sändas direkt till privatpersoner meter- & styckevis.

E. Spinner & C:ie,
Zürich, Schweiz
förr J. Zürrers Sidenfabrik, äldsta Siden-etablissementet i Zürich grundlagdt 1825

Louis Roederer
Carte Blanche,
Grand Vin Sec.
Extra Dry.
Reims.

J. & F. Martell
✻
✻✻
✻✻✻
VO
VSO
VSOP
VVSOP
Cognac.

Hvar köper man mattor billigast?
Jo, i Bosättningsaffären 11 Stora Nygatan säljas Jutemattor till 50 öre pr meter, Yllemattor till 1: 25 per meter, Brüsselmattor till 1: 75 pr meter.
Afpasslade Brüsselmattor i vackra mönster fr. 7, 15, 25 à 50 kr. till högre priser.
Korkmattor, 2×2 m. 10 kr. pr st., 2×2½ m 12 kr. pr st., 2×3 m. 14: 50 pr st., Linoleummattor, 183 cm. breda, 2: 25, 3 à 4 kr. pr meter.
John Yttermans Bosättningsaffär,
11 Stora Nygatan, Stockholm.

Bröstkaramellen
Hosta icke
rekommenderas.
Ende tillverkare C. A. JANSSON, Ragvaldstrappor. A. Tel. 3718.
Försäljningsbodar:
Högbergsgatan 27, A. T. 1520. Malmtorgsgatan 6. A. T 11241

Saltsjöfisk
af alla slag. bäst och billigast från
Henrik Pettersson & C:o, Göteborg.
Telegramadress: Henriks.

TILL hushållsskola, pensionat för sommargäster eller familjebostad uthyres på längre eller kortare tid
Strands villa vid Bråviken,
omfattande 2 kök, 2 källare, 17 rum, hvaraf 12 med direkta utgångar till rymliga korridorer.
Stall, vagnshus, växthus, badhus, lusthus, ångbåtsbrygga, telefon och c:a 4 tunnland trädgård åtföljs.
Afstånd en half mil till Norrköping eller Åby järnvägsstation. Årlig hyra kronor 1,200.
Vidare meddelar Herstabergs gård pr Norrköping.

Stjärnans ✻ Liniment,
som på kort tid botat hvarjehanda värk: Influensa, Reumatism m. m Säljes till 50 öre à 1 kr. pr flaska. **Kammakaregatan 8,** 1 tr. ö. g. t. v., Vasagatan 1, Cigarrboden, Hötorget 13, Speceriaffären.

Undervisning i Linnesömnad.
Enkel, praktisk metod (ingen träckling). Vanlig maskin med tillhörande apparater användes. Hvarje kurs (pris 15 kr.) omfattar 1 mån. 2 tim. dagl. Elev syr endast eget arbete. Karin Egnér, Nybrogatan 53, 4 tr. Riksk. 3530. (S. T. A. 70728)

F. d. Fru Bloms Inack.-Byrå,
Drottningg. 38. Kl 11—3.
Förmedlar inackorderingar i familj m. g. ref. såväl i staden, som på landet.
Uthyr möbl. samt omöbl. rum, våningar och affärslokaler.
Anskaffar platser för bildade fruntimmer i *alla* brancher.
Uträttar kommissioner.
Anvisningar å inackord.-ställen *gratis.*
Lämnar underrättelser om privata lektioner. Fru E. PLANIUS.

GROSSE & BLACKWELL, LTD
LONDON.
Etablerad 1706. Hofleverantörer till H.M. Drottningen af England.
PICKLES, SÅSER, MARMELADER.
erhållas hos alla storre specerihandlare inom riket.

AGRA MARGARINFABRIK,
STOCKHOLM,
levererar alltid kärnfärskt
Grädd-Margarin.

Magasin NOIR,
3 Stora Vattugatan 3, 1 tr. upp.
Specialaffär i Svarta Klädningstyger af ylle och siden, rekommenderar
till **Konfirmationen**
sitt enastående, kolossalt stora urval i nyheter för säsongen.

Fantasityger i flera hundra mönster från 2: 00 till 6 kr.
Damkläde från 1: 50 till 12: 00.
Voile och Violette, lätta tyger fr 1: 25 till 4: 00.
Genombrutna tyger af siden och ylle från 1: 95 till 9 kr.
Mohair, slätt och fasonerade, från 1: 50 till 6 kr.

Magasin Noir,
3 Stora Vattugatan 3, 1 tr. upp.
Specialaffär i Svarta Klädningstyger af ylle och siden.

Togoli, matt, smalran digt, fr. 2: 00 till 5: 00.
Armyre, mycket elegant, 2 kr, 2: 35 à 2: 75.
Garnité, blifver icke blankt, från 1: 50 till 3: 95.
Långrandiga Tyger från 2: 00 till 8: 50.
Sidentyger, från de enklaste till de mest eleganta.

För Nattvardsynglingar stort urval *Svarta Klädesvaror.*
Lokalen öppen 10 f. m.—4 e. m. OBS.! Bestämda priser. Profver portofritt till landsorten.

Allm. 8 68. 47 36.
Olaus Olssons Kolimport-A.-B.
Riks 1 79.
Stockholm.
1:ma ANTHRACIT.
Hushållskol. Cokes. Marie-Briketter

NORDISKA MUSEETS LOTTERI.
Vinstbelopp Kontant 540,000 Kronor
Högsta vinsten 50,000 Kronor
Pris för lottsedel 10 kr.
Kontor: Fredsgatan 32.
Öppet 10 f. m.—8 e. m. (G. 95450)

Köksuppsättningar,
endast 1:ma varor.
Förtenning med Eng. Tenn alla dagar.
44 Johan Ericsson & C:o, 44
Malmskilnadsgatan
Allm. Tel. 5377. Riks-Tel. 2546.

Drick
Liptons Te!
Det utmärktaste världen kan frambringa.
Uppfriskande och välsmakande. Vår tids mest populära.
Finnes hos alla de förnämsta specerihandlande.
LIPTON är den största téfirma i världen!

Sv. Panoptikon
Stockholm.
✻ Största sevärdhet. ✻

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.
Hushållsräkning 5 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Aktiebolaget
Sundsvalls Handelsbank,
Gustaf Adolfs torg 14,
godtgör å Sparkasseräkning ..... 5 proc.
(G. 94245)

Depositionsräkning
Räntegodtgörelse 5½ proc.
Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank
Hufvudkontor: **REGERINGSG. 1**
Afdelningskontor: **HÖTORGET 8.**

Inteckningsbolaget.
— Stockholms Inteckning-Garanti-Aktiebolag —
Hufvudkontor: *Malmtorgsgatan n:r 1,* öppet 10—3.
Afdelningskontor: *Biblioteksgatan n:r 13,* öppet kl. ½10—3.
Depositionsränta ..... 5 proc.
Upp- och Afskrifningsränta ..... 3 »
Sparkasseräkning (vid Afd.-kont.) 5 »
På kapitalräkning å 6 mån. uppsägning godtgöres Bankens högsta depositionsränta och tillämpas vid inträffande ränteförändring den nya räntesatsen omedelbart utan föregående uppsägning. (S. T. A. 68017)

Sparkassa 5½ proc.
Aktiebolaget
Stockholms Privat-Assistans.
Bank- & Hufvudkontor
16 Regeringsgatan 16.

Säkert skydd mot mal!
I parti och detalj, emot efterkraf. Minsta sändning en kr. Bref besvara genast!
Lennmalm & C:o, Norrköping.

Fru Sofia Larsson, Jönköping.
"ÖRTMIXTUR" för magsjukdom.
Har rönt exempellös framgång. Flera tusen människor välsigna den. Rekommenderas af läkare och barnmorskor. 6 fl. på en sats kosta 4: 40 pr sats. Sändes på järnväg mot efterkraf, på båtar endast då den är förut betald. Uppgif den sort, som önskas. Endast hel sats sändes.
N:r 1. Hellösande för kronisk förstoppning, magkatarr m. m.
N:r 2 Halflösande för magsyra, kolik, gallsten m. m.
N:r 3. Bindande för tarmkatarr, diarré m. m — Jönköping i januari 1899.
Återförsäljare för Sthlm Ernst Folke, Karlaplan 1. Allm. 5730. Riks 3016.
Sofia Larsson, Östra Storgatan 63, Jönköping. Rikstelefon.

I alla boklådor finnas:
Ett nyårsbref
till Sveriges mödrar
och
Ett postskriptum
till dess ungdom
af **EN SVENSK MODER.**
Pris 50 öre.
N. J. SCHEDINS FÖRLAG.